

Konstitutionsutskottets betänkande 2019/20:KU1

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmän (JO) och Riksrevisionens förslag om anslag för 2020 inom utgiftsområde 1, som uppgår till ca 15,1 miljarder kronor. Därmed avstyrker utskottet de alternativa budgetförslag som förts fram i motioner. Utskottet tillstyrker också regeringens, riksdagsstyrelsens och Riksrevisionens förslag om vissa bemyndiganden om ekonomiska åtaganden samt riksdagsstyrelsens förslag om godkännande av en investeringsplan. Vidare tillstyrker utskottet att Riksdagens ombudsmän (JO) får anslagsfinansiera anläggningstillgångar.

Övriga motionsförslag avstyrks.

Utskottet föreslår att riksdagen lägger Riksdagsförvaltningens årsredovisning för 2018 till handlingarna.

I betänkandet finns tre reservationer (SD, V, KD) och fyra särskilda yttranden (M, SD, V, KD). Ledamöterna från Moderaterna, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet och Kristdemokraterna avstår från ställningstagande när det gäller anslagsbeslutet och redovisar i stället sina övertåganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2019/20:1 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

Redogörelse 2018/19:RS1 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2018.

Cirka 30 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2019/20.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning	6
Budgetprocessen i riksdagen	6
Betänkandets disposition	7
Utskottets överväganden	8
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 1	8
Statens budget inom utgiftsområde 1	19
Regeringskansliets organisation	34
Utrikesförvaltningens organisation m.m.	35
Riksdagsförvaltningens årsredovisning	37
Reservationer	39
1. Utrikesförvaltningens organisation m.m., punkt 3 (SD)	39
2. Utrikesförvaltningens organisation m.m., punkt 3 (V)	40
3. Utrikesförvaltningens organisation m.m., punkt 3 (KD)	41
Särskilda yttranden	43
1. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (M)	43
2. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (SD)	44
3. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (V)	45
4. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (KD)	46
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	48
Proposition 2019/20:1	48
Redogörelse 2018/19:RS1	49
Motioner från allmänna motionstiden 2019/20	49
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO), Riksrevisionens och motionärernas anslagsförslag	53
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens förslag till beställningsbemyndiganden	55
<i>Bilaga 4</i>	
Utrikesutskottets yttrande 2019/20:UU1y	56
<i>Tabell</i>	
Investeringsplan för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag	22

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Statens budget inom utgiftsområde 1

a) Anslagen för 2020

Riksdagen anvisar anslagen för 2020 inom utgiftsområde 1 enligt regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:1 utgiftsområde 1 punkterna 1, 6, 8 och 10 samt avslår motionerna 2019/20:2260 av Tuve Skånberg m.fl. (KD), 2019/20:2635 av Matheus Enholm m.fl. (SD), 2019/20:2692 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V), 2019/20:2988 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 6, 2019/20:3124 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 2, 2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 28 och 2019/20:3312 av Karin Enström m.fl. (M).

b) Beställningsbemyndiganden för regeringen

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som regeringen föreslår.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:1 utgiftsområde 1 punkt 2.

c) Låneram för Riksdagsförvaltningen

Riksdagen bemyndigar Riksdagsförvaltningen att under 2020 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 130 000 000 kronor och för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 1 500 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:1 utgiftsområde 1 punkterna 3 och 5.

d) Låneram för Riksrevisionen

Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att under 2020 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 35 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:1 utgiftsområde 1 punkt 9.

e) Investeringsplan för riksdagens fastigheter

Riksdagen godkänner investeringsplanen för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:1 utgiftsområde 1 punkt 4.

f) Anslagsfinansiering av anläggningstillgångar hos Riksdagens ombudsmän (JO)

Riksdagen beslutar att Riksdagens ombudsmän (JO) för 2020 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:1 utgiftsområde 1 punkt 7.

2. Regeringskansliets organisation

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 24,
2019/20:2737 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 4,
2019/20:2784 av Roland Utbult (KD) och
2019/20:3253 av Anders W Jonsson m.fl. (C) yrkande 34.

3. Utrikesförvaltningens organisation m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:14 av Dennis Dioukarev (SD),
2019/20:38 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 1,
2019/20:40 av Ingemar Kihlström (KD),
2019/20:48 av Magnus Jacobsson (KD),
2019/20:77 av Alexander Christiansson (SD),
2019/20:131 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 4,
2019/20:135 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 1,
2019/20:228 av Björn Söder (SD) yrkande 2,
2019/20:720 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1,
2019/20:754 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2,
2019/20:768 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkande 7,
2019/20:2264 av Anders Hansson (M),
2019/20:2785 av Roland Utbult (KD) yrkande 1,
2019/20:2818 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 35,
2019/20:3157 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 14 och
2019/20:3357 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (V)

Reservation 3 (KD)

4. Riksdagsförvaltningens årsredovisning

Riksdagen lägger redogörelse 2018/19:RS1 till handlingarna.

Stockholm den 28 november 2019

På konstitutionsutskottets vägnar

Karin Enström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Enström (M)*, Hans Ekström (S), Ida Karkiainen (S), Matheus Enholm (SD)*, Per-Arne Håkansson (S), Linda Ylivainio (C), Ida Drougge (M)*, Fredrik Lindahl (SD)*, Tuve Skånberg (KD)*, Daniel Andersson (S), Tina Acketoft (L), Mikael Strandman (SD)*, Camilla Hansén (MP), Erik Ottoson (M)*, Jessica Wetterling (V)*, Ann-Sofie Alm (M)* och Nermina Mizimovic (S).

* Avstår från ställningstagande under punkt 1, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Allmänt

I detta ärende behandlas regeringens budgetproposition 2019/20:1 i de delar som gäller utgiftsområde 1 Rikets styrelse och ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2019/20. Dessutom behandlas Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2018 (redog. 2018/19:RS1). En förteckning över behandlade förslag finns i bilaga 1.

I bilaga 2 finns en sammanställning av förslagen till anslag i budgetpropositionen för 2020 samt de avvikelser från dessa som föreslås i anslagsmotioner. I bilaga 3 finns en sammanställning av regeringens förslag till beställningsbemyndiganden.

Under beredningen av ärendet informerade riksdagsdirektören den 12 november 2019 utskottet om Riksdagsförvaltningens årsredovisning för 2018 och riksdagsstyrelsens budgetförslag.

Konstitutionsutskottet har gett utrikesutskottet tillfälle att yttra sig över förslagen i budgetpropositionen och motionerna i de delar som rör utrikesförvaltningen. Utrikesutskottets yttrande finns i bilaga 4.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg genom *ett* beslut fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § tredje stycket riksdagsordningen).

Riksdagen behandlade den 27 november 2019 finansutskottets betänkande 2019/20:FiU1, där budgetpropositionens förslag till utgiftsram för bl.a. utgiftsområde 1 ingår. Summan av de utgifter som hör till utgiftsområdet får uppgå till högst det belopp som riksdagen beslutar. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 1, enligt vilken utgifterna för utgiftsområdet uppgår till sammanlagt 15 131 274 000 kronor. I detta betänkande föreslår konstitutionsutskottet för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag för utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (11 kap. 18 § fjärde stycket riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottens uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333–335). Av riktlinjerna framgår att riksdagen beställer och tar emot information om resultatet av statens verksamhet.

Utskottet har mot den bakgrunden granskat regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 1 i budgetpropositionen. Granskningen är ett underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att målen inom utgiftsområdet och regeringens resultatredovisning behandlas först. I det avsnittet tar utskottet också upp de tillkännagivanden som redovisas i budgetpropositionen inom utgiftsområde 1. Därefter behandlar utskottet de förslag i budgetpropositionen och de motionsförslag som gäller statens budget inom utgiftsområde 1. Därefter behandlas ett antal motionsförslag som väckts under allmänna motionstiden 2019/20. Förslagen i dessa motioner gäller olika frågor med anknytning till utgiftsområde 1. Slutligen behandlar utskottet Riksdagsförvaltningens årsredovisning för 2018.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 1

Propositionen

Gällande mål

De mål som riksdagen beslutat inom utgiftsområde 1 gäller samepolitik, demokratipolitik och mänskliga rättigheter, nationella minoriteter samt medier.

Samepolitikens övergripande mål är att verka för en levande samisk kultur byggd på en ekologiskt hållbar rennäring och andra samiska näringar (prop. 2005/06:1 utg.omr. 23, bet. 2005/06:MJU2, rskr. 2005/06:108).

Målet för demokratipolitiken är en levande demokrati som är uthållig, kännetecknas av delaktighet och där möjligheterna till inflytande är jämlika (prop. 2017/18:1 utg.omr. 1, bet. 2017/18:KU1, rskr. 2017/18:74). Vad gäller mänskliga rättigheter är målet att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter (prop. 2015/16:1 utg.omr. 1, bet. 2015/16:KU1, rskr. 2015/16:59).

Målet för politiken för nationella minoriteter är att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande samt stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande (prop. 2008/09:1 utg.omr. 1, bet. 2008/09:KU1, rskr. 2008/09:83).

För medieområdet är målen att stödja yttrandefrihet, mångfald, massmediernas oberoende och tillgänglighet samt att motverka skadlig mediepåverkan (prop. 2014/15:1 utg.omr. 17, bet. 2014/15:KrU6, rskr. 2014/15:96).

Målen för övriga delområden inom utgiftsområde 1 är inte bundna med riksdagen. Dessa mål behandlas i budgetpropositionen under respektive delområde.

Regeringens samepolitik redovisas i budgetpropositionen under flera utgiftsområden. Bland dessa kan nämnas utgiftsområdena 16 Utbildning och universitetsforskning, 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel. Inom utgiftsområde 1 finns budgetförslag för anslaget 3:1 *Sametinget* och en redogörelse för målet, resultatredovisningen och politikens inriktning framöver för samepolitiken när det gäller att verka för en levande samisk kultur.

Medieområdet är delat mellan utgiftsområdena 1 Rikets styrelse och 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. I den del av budgetpropositionen som behandlar utgiftsområde 17 återfinns en mer utförlig beskrivning och analys av medieområdet. Inom utgiftsområde 1 finns budgetförslag för anslagen 8:1 *Mediestöd* och 8:2 *Myndigheten för press, radio och tv*. Målet, resultatredovisningen och politikens inriktning framöver för området medier

behandlas samlat i budgetpropositionen inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid och bereds följaktligen av kulturutskottet.

Sametinget och del av samepolitiken

Inledning

Inom utgiftsområde 1 redovisas resultaten av de åtgärder som bidragit till att verka för en levande samisk kultur. Resultaten av de åtgärder som vidtagits vad gäller rennäring och andra samiska näringar redovisas inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Enligt sametingslagen (1992:1433) ska Sametinget verka för en levande samisk kultur och ta initiativ till verksamheter och föreslå åtgärder som främjar denna kultur. Sametinget ska också medverka i samhällsplaneringen och bevaka att samiska behov beaktas.

Resultat

I propositionen anges att man vid bedömningen av resultaten inom området använder sig av följande centrala bedömningsgrunder:

- samiskt inflytande och delaktighet
- utvecklingen av det samiska språkets användning och ställning
- möjligheten att ta del av och utöva ett mångfaldigt samiskt kulturliv.

Regeringen konstaterar att det är ett långsiktigt arbete att säkerställa det samiska folkets åtnjutande av sina rättigheter. Att stärka samiskt inflytande och delaktighet för alla, det samiska språket och kulturen kräver enligt regeringen insatser inom flera olika politikområden.

I propositionen redogörs för antalet remisser som Sametinget besvarat. Regeringen anför att antalet remisser fortfarande är på en hög nivå jämfört med 2012 och 2013 och att fler frågor belyses ur ett samiskt perspektiv.

Regeringen bedömer att ytterligare steg behöver tas för att säkerställa det samiska folkets rättigheter som folk och urfolk.

I propositionen anföras att den nordiska samekonventionen, som ännu inte är ratificerad, syftar till att tydliggöra det samiska folkets rättigheter, så att samerna kan bevara och utveckla sin kultur, sina språk och sitt samhällsliv med minsta möjliga hinder av landgränserna. Regeringen bedömer att en ratificerad nordisk samekonvention kan få stor betydelse för en mer samordnad nordisk samepolitik.

Regeringen framhåller att den samiska allmänheten, inklusive barn och unga, nyttjar de språkrevitaliserande och främjande aktiviteter som Sametinget och Samiskt språkcentrum erbjuder. Efterfrågan på översättning och kortidsstudier, som riktar sig till dem som vill lära sig läsa eller skriva på samiska, går i en positiv inriktning. De samiska språken synliggörs i samhället och fler samer vill lära sig läsa och skriva på samiska.

Vidare anför i propositionen att ett ökat stöd till samisk kultur 2018 har möjliggjort för det samiska folket att i högre grad själva förmedla sin historia, sitt språk och sin identitet.

Demokratipolitik och mänskliga rättigheter

Inledning

Området omfattar Valmyndighetens, Justitiekanslerns och Datainspektionens verksamhet. Demokratipolitiken omfattar också arbetet för ett högt och mer jämlikt valdeltagande, stärkta möjligheter till deltagande och delaktighet mellan valen, en mer motståndskraftig demokrati samt arbetet med att värna det demokratiska samtalet mot hot och hat. Området omfattar därutöver samordning och utveckling av frågor om mänskliga rättigheter på nationell nivå liksom statligt stöd till politiska partier.

I avsnittet Statens budget inom utgiftsområde 1 redogörs för Valmyndighetens, Justitiekanslerns och Datainspektionens verksamhet.

I propositionen redovisas resultaten i förhållande till målet för demokratipolitiken utifrån politikområdets fyra inriktningar

- Ett högt och mer jämlikt valdeltagande
- Stärkta möjligheter till deltagande och delaktighet mellan valen
- En mer motståndskraftig demokrati
- Värnandet av det demokratiska samtalet mot hot och hat.

Ett högt och mer jämlikt valdeltagande

Arbetet med ett högt och mer jämlikt valdeltagande bedöms utifrån

- utvecklingen av valdeltagandet i de senaste allmänna valen, vilket inbegriper ett jämlikt deltagande mellan kvinnor och män
- insatser för att främja ett högt och mer jämlikt valdeltagande
- insatser som syftar till att säkerställa att allmänna val genomförs på ett tillförlitligt och effektivt sätt.

Valdeltagandet i riksdagsvalet 2018 uppgick till 87,2 procent av de röstberättigade, vilket innebär en ökning med 1,4 procentenheter jämfört med 2014 års val. Vid valet till Europaparlamentet 2019 ökade valdeltagandet i Sverige med 4,2 procentenheter jämfört med 2014 års val, från 51,1 till 55,3 procent.

Regeringen anför att valdeltagandets utveckling är positiv.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor hade i uppdrag att genomföra skolval 2018 i samband med de nationella allmänna valen. Regeringen bedömer att skolvalet var en lyckad satsning som nådde många elever.

I samband med valen 2018 hade Myndigheten för tillgängliga medier i uppdrag att driva webbplatsen Alla väljare, med lättläst valinformation. Enligt regeringen möjliggjorde webbplatsen för personer med lässvårigheter att

tillgodogöra sig information och ta del av den politiska debatten i samband med valen.

Sammantaget bedömer regeringen att de insatser som genomförts för ett högt och mer jämlikt valdeltagande har aktualiserat valens och rösträttens betydelse. Detta bör ha medfört ett ökat intresse för valen och bidragit till viljan hos olika grupper av röstberättigade att rösta i de allmänna valen.

Vidare bedömer regeringen att Valmyndigheten genomförde de allmänna valen 2018 med tillförlitlighet och effektivitet.

Stärkta möjligheter till deltagande och delaktighet mellan valen

Arbetet med stärkta möjligheter till deltagande och delaktighet mellan valen bedöms utifrån

- omfattningen av medborgerligt engagemang i demokratiska processer och intresset för att engagera sig i och påverka samhällets utveckling
- tillämpningen av formella inflytandeformer såsom medborgarförslag, folkinitiativ och medborgardialog.

I propositionen redogörs för ett antal genomförda insatser. Regeringen bedömer att insatserna har bidragit till att stärka befolkningens möjligheter till inflytande, insyn och delaktighet mellan valen. Engagemanget och intresset för politik och samhällsfrågor i befolkningen ligger kvar på en hög nivå. Samtidigt anser regeringen att det är oroande att vissa grupper står utanför och varken deltar eller känner sig delaktiga i demokratin. Regeringen bedömer att den satsning på lokala resurscenter för demokratisk delaktighet som genomförts i områden med stora socioekonomiska utmaningar har haft en viss effekt för att möta samhällsutmaningen med ökande demokratiska klyftor.

Vidare anförs i propositionen att det är positivt att tillämpningen av formella inflytandeformer som folkinitiativ och medborgardialog fortsätter att öka i kommuner och landsting.

En mer motståndskraftig demokrati

Arbetet för en mer motståndskraftig demokrati bedöms utifrån

- befolkningens stöd för och kunskap om demokratin som styrelseskick samt dess grundläggande värderingar
- befolkningens bedömning av demokratins sätt att fungera
- förtroendet för demokratin i allmänhet och för demokratins institutioner såsom regering, riksdag och EU:s institutioner
- befolkningens syn på att använda våld för att påverka samhällsutvecklingen.

I propositionen redovisas ett antal genomförda åtgärder för att göra demokratin mer motståndskraftig. Regeringen bedömer att dessa insatser har varit viktiga. Vidare anser regeringen att EU-programmet Ett Europa för medborgarna har varit ändamålsenligt.

Regeringen framhåller att en majoritet av befolkningen är nöjd med hur demokratin fungerar i Sverige och EU. Samtidigt ökar förtroendet för de demokratiska institutionerna. Det finns dock tydliga skillnader mellan olika grupper i befolkningen. Personer med lägre utbildning och personer som är bosatta på landsbygden är i genomsnitt mindre nöjda med demokratin och har lägre förtroende för de nationella demokratiska institutionerna än personer med högre utbildning och personer som är bosatta i andra typer av regioner.

Vidare anføres att Statskontoret har gjort en utvärdering av regeringens insatser för att förebygga våldsbejakande extremism, som redovisas i rapporten Utvärdering av regeringens åtgärder mot våldsbejakande extremism 2014–2017. Utvärderingen visar att samhällets medvetenhet om och motståndskraft mot våldsbejakande extremism ökade under perioden.

Arbetet med att värna det demokratiska samtalet mot hot och hat

Arbetet för att värna det demokratiska samtalet mot hot och hat bedöms utifrån

- omfattning och konsekvenser av hot, våld och trakasserier mot centrala aktörer i det demokratiska samtalet som t.ex. förtroendevalda, journalister och opinionsbildare
- insatser för att värna det demokratiska samtalet med inriktning på förtroendevaldas, journalisters och opinionsbildares utsatthet för hot och hat.

Regeringen anför att hot och hat mot förtroendevalda, journalister och opinionsbildare är ett allvarligt demokratiproblem och i förlängningen utgör ett hot mot demokratin. Vidare anför regeringen att den har fortsatt arbetet med att ta fram mer kunskap på området, att utveckla stödet till dem som utsätts och att stärka rättsväsendets arbete.

Regeringen beslutade i juli 2017 om handlingsplanen Till det fria ordets försvar – åtgärder mot utsatthet för hot och hat bland journalister, förtroendevalda och konstnärer. Regeringen framhåller att flera av insatserna som lanserades 2017 inom ramen för handlingsplanen har vidareutvecklats i en positiv riktning. Arbetet för att motverka förekomsten av och utsattheten för hot och hat i samhällsdebatten behöver enligt regeringen fortsätta.

Mänskliga rättigheter

Bedömningen av utvecklingen vad gäller mänskliga rättigheter görs i förhållande till strukturen i regeringens strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter (skr. 2016/17:29).

Centrala bedömningsgrunder är

- ett starkt rättsligt och institutionellt skydd av de mänskliga rättigheterna
- ett samordnat och systematiskt arbete med mänskliga rättigheter inom offentlig verksamhet
- ett starkt stöd för arbete med mänskliga rättigheter inom det civila samhället och inom näringslivet.

Regeringen bedömer att de insatser som gjorts inom ramen för regeringens strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter bidrar till att uppfylla målet att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter. Insatserna har bl.a. resulterat i en ökad kunskap och kompetens om mänskliga rättigheter hos framför allt statligt anställda men även inom vissa andra yrkeskategorier.

Regeringen anför samtidigt att olika granskningar visar att det krävs ett fortsatt arbete för att nå målet.

Nationella minoriteter

Inledning

Området omfattar frågor om skydd och stöd för de nationella minoriteterna och de historiska minoritetsspråken. Verksamhet som rör de nationella minoriteterna bedrivs även inom t.ex. områdena utbildnings-, språk- och samepolitik.

Centrala bedömningsgrunder för resultaten inom området är

- kommuners, landstings och myndigheters efterlevnad av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk och Sveriges internationella åtaganden inom området
- informations- och kunskaphöjande insatser för att förstärka efterlevnaden av de nationella minoriteternas rättigheter
- Diskrimineringsombudsmannens och andra aktörers arbete mot diskriminering och utsatthet
- utvecklingen av samråd med och inflytande för de nationella minoriteterna
- språk- och kulturaktiviteter för och av de nationella minoriteterna
- insatser för att stärka de nationella minoritetsspråken.

Regeringen anför att det faktum att antalet kommuner och landsting som anslutit sig till förvaltningsområden för finska, meänkieli och samiska stadigt har ökat innebär att möjligheterna att utveckla arbetet och lyfta fram goda exempel ökar. Vidare anför regeringen att frågan om språk och kultur är viktig för de nationella minoriteterna och att det är viktigt att det arbete som utförs på området utifrån regeringens uppdrag till myndigheterna på kulturområdet ges en positiv uppmärksamhet.

Vidare konstaterar regeringen att insatser som finansierats med statsbidrag till kommunerna som t.ex. utbildning och anställning av s.k. brobyggare med romsk språk- och kulturkompetens har bidragit till att minska förtroendegapet mellan romer och det offentliga, vilket är centralt i arbetet för att uppnå målet med strategin för romsk inkludering. Samtidigt är det enligt regeringen tydligt att arbetet för romsk inkludering fortfarande inte är tillräckligt förankrat i de kommunala strukturerna, vilket gör det sårbart och beroende av enskilda personer.

Redovisade tillkännagivanden

I budgetpropositionen redovisar regeringen ett antal tillkännagivanden som riksdagen har beslutat om efter förslag från konstitutionsutskottet.

Tillkännagivanden redovisade inom utgiftsområde 1 som inte anses vara slutbehandlade

Vad gäller ett tillkännagivande om utformningen av riksdagens anslag till hovet (bet. 2017/18:KU28 punkt 3, rskr. 2017/18:337 och 338) anförs att det för närvarande bereds i Regeringskansliet med inriktningen att en parlamentariskt sammansatt kommitté ska ges i uppdrag att överväga de aktuella frågorna. Regeringen anser inte att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Vidare redovisas två tillkännagivanden om bidrag från det allmänna till organisationer. Riksdagen tillkännagav för regeringen i början av 2016 att det borde utvecklas metoder och redskap för att identifiera samfund och organisationer som inte bör få stöd från det allmänna eftersom de inte lever upp till grundläggande demokratiska värderingar (bet. 2015/16:KU4 punkt 5, rskr. 2015/16:137). Våren 2017 tillkännagav riksdagen för regeringen att den skulle utarbeta en strategi för att säkerställa att verksamheter eller åtgärder som riskerar att stödja radikaliserings, våldsbejakande extremism eller terrorism inte tilldelas statliga eller kommunala medel (bet. 2016/17:KU23 punkt 5, rskr. 2016/17:294). I propositionen anför regeringen att Utredningen om översyn av statens stöd till trossamfund i mars 2018 överlämnade betänkandet Statens stöd till trossamfund i ett mångreligiöst Sverige (SOU 2018:18). Betänkandet har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet. I juni 2019 överlämnade vidare Demokrativillkorsutredningen betänkandet Demokrativillkor för bidrag till civilsamhället (SOU 2019:35) som har remitterats. Regeringen anser inte att tillkännagivandena är slutbehandlade.

Tillkännagivanden redovisade inom utgiftsområde 1 som anses vara slutbehandlade

Regeringen redovisar ett tillkännagivande om att åtgärder bör vidtas för att se till att informationsteknikens potential utnyttjas i syfte att främja demokratin (bet. 2016/17:KU15 punkt 8, rskr. 2016/17:244). Regeringen har vidtagit bl.a. följande åtgärder på området. Regeringen har inrättat Myndigheten för digital förvaltning (Digg), som inledde sitt arbete den 1 september 2018. Vidare beslutade regeringen i maj 2019 ett uppdrag till Digg om att öka den offentliga förvaltningens förmåga att tillgängliggöra öppna data, bedriva öppen och datadriven innovation samt använda artificiell intelligens. Regeringen har tillsatt en särskild utredare som har i uppdrag att genomföra omarbetningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/98/EG om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (PSI-direktivet) i svensk rätt och ur ett rättsligt perspektiv främja och stödja den offentliga förvaltningens arbete med öppna data och annan offentlig digital information (dir. 2019:20). Regeringen har även låtit Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling

(OECD) göra en översyn av Sveriges datadrivna förvaltning. Genom de åtgärder som redovisats får tillkännagivandet enligt regeringen anses tillgodosett och därmed slutbehandlat.

Vidare redovisar regeringen ett tillkännagivande om att den bör återkomma med förslag på hur förtroendeuppdragen ska utformas så att fler människor lockas att engagera sig politiskt, så att hinder mot nyrekrytering minskar och så att ungdomar ges ökade möjligheter att delta aktivt i den demokratiska processen (bet. 2016/17:KU17 punkt 1, rskr. 2016/17:337). Regeringen anför att 2014 års demokratiutredning föreslog att förtroendevalda skulle ges möjlighet att vara föräldralediga eller sjukskrivna, och därefter kunna återgå till sitt förtroendeuppdrag för att underlätta för förtroendevalda att förena ett uppdrag med arbets- och familjeliv och för att skapa bättre förutsättningar för underrepresenterade grupper att ta uppdrag (SOU 2016:5). Förslaget behandlades i regeringens proposition En ny kommunallag (prop. 2016/17:171). Den nya kommunallagen (2017:725) förtydligar att kommuner och landsting kan besluta att ge kommunal- och landstingsråd möjlighet att vara föräldralediga eller sjukskrivna. Lagen trädde i kraft den 1 januari 2018. Därutöver har Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) haft i uppdrag att 2014–2017 genomföra insatser för att fler unga kvinnor och män ska ta på sig uppdrag som politiskt förtroendevalda. Uppdraget innefattar även insatser för att motverka att unga politiker väljer att lämna sina uppdrag i förtid. Det huvudsakliga ansvaret för att förbättra den sociala representativiteten ligger dock hos de politiska partierna eftersom de ansvarar för nominerings- och rekryteringsprocesserna inför allmänna val. Genom de åtgärder som redovisats får tillkännagivandet enligt regeringen anses tillgodosett och därmed slutbehandlat.

Tilkännagivanden på förslag från andra utskott

Inom utgiftsområde 1 redovisar regeringen att riksdagen har tillkännagett för regeringen vad som anförs i reservationen om att lika viktigt som det är att stödja organisationer som motverkar hedersrelaterade brott, är det att dra en tydlig gräns mot föreningar och organisationer som accepterar eller i vissa fall rentav legitimerar hedersrelaterat förtryck och hederstraditioner (bet. 2017/18:KrU3 res. 2 under punkt 2 s. 30, rskr. 2017/18:242). Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

Tidigare behandling

Vid budgetbehandlingen hösten 2016 konstaterade utskottet att regeringens resultatredovisning i stort var utformad på ungefär samma sätt som i föregående års budgetproposition (bet. 2016/17:KU1 s. 27). När det gällde resultatredovisningen av vissa av länsstyrelsernas verksamheter noterade utskottet att regeringen för verksamhetsåret 2015 valt att inte redovisa några resultatindikatorer och att regeringen avsåg att återkomma med uppgifter om hur arbetet med resultatindikatorer kunde bedrivas och utvecklas framöver.

Utskottet välkomnade det pågående arbetet och såg fram emot fortsatta utvecklingsinsatser.

När det gällde strukturen på regeringens resultatredovisning och redovisningen av gjorda insatser ansåg utskottet att dessa i stort var bra. Utskottet ansåg att dessa delar möjligen skulle kunna utvecklas något. Det gällde framför allt avsnittet Demokratipolitik och mänskliga rättigheter. Utskottet ville i denna del framhålla att det är angeläget att resultatredovisningens struktur är logisk och tydlig, eftersom detta bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de leder till. Det är vidare önskvärt att redovisningen koncentreras till att redovisa och bedöma faktiskt uppnådda resultat av genomförda statliga insatser i förhållande till målen och att sambanden mellan mål, resultat och regeringens budgetförslag tydligt framgår.

Vidare konstaterade utskottet att regeringen i budgetpropositionen behandlade några tillkännagivanden som rörde våldsbejakande extremism. När det gällde tre av riksdagens tillkännagivanden delade utskottet regeringens bedömning att de fick anses tillgodosedda. När det gällde övriga tillkännagivanden om våldsbejakande extremism delade utskottet inte regeringens bedömning att tillkännagivandena med redovisade åtgärder var tillgodosedda fullt ut. Utskottet förutsatte att regeringen skulle återkomma i sin skrivelse om behandlingen av riksdagens skrivelser (skrivelse 75) med bl.a. en redogörelse för de ytterligare åtgärder som vidtagits i utestående delar.

Slutligen välkomnade utskottet det påbörjade arbetet med att utveckla och förtydliga budgetpropositionens härledningstabeller och tillhörande texter. Som utskottet tidigare påpekat är det angeläget att innebörden av de förändringar som redovisas i härledningstabellerna på ett eller annat sätt tydligt framgår av budgetpropositionen.

Vid budgetbehandlingen hösten 2017 anförde utskottet att regeringens resultatredovisning ska ge ett underlag för riksdagens ställningstagande till regeringens budgetförslag (bet. 2017/18:KU1 s. 27). Riksdagen ska med grund i resultatredovisningen ha möjlighet att bilda sig en uppfattning om hur de statliga resurserna fördelats enligt de politiska prioriteringarna och huruvida de statliga insatserna har lett till avsedda resultat. Inledningsvis kunde utskottet konstatera att regeringens resultatredovisning var utformad på ungefär samma sätt som i föregående års budgetproposition. När det gällde strukturen på regeringens resultatredovisning och redovisningen av gjorda insatser ansåg utskottet att den i stort var bra. Utskottet såg positivt på att regeringen för de flesta områden redovisade resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder. Utskottet ville i denna del framhålla att det är angeläget att resultatredovisningens struktur är logisk och tydlig, eftersom detta bidrar till en ökad förståelse för hur de statliga anslagsmedlen används och vilka resultat de leder till. Samtidigt ville utskottet betona vikten av väl motiverade indikatorer och deras hållbarhet över tid.

Vidare noterade utskottet när det gällde resultatredovisningen för vissa av länsstyrelsernas verksamheter att regeringen för verksamhetsåret 2016 valt att

inte redovisa några resultatindikatorer. I stället mäts och analyseras det resultat och den effekt som länsstyrelsernas insatser bidrar med inom övriga utgiftsområden. I budgetpropositionen för 2016 anförde regeringen att den avsåg att återkomma med uppgifter om hur arbetet med resultatindikatorer på området kunde bedrivas och utvecklas framöver. Utskottet såg ingen anledning att ifrågasätta regeringens val att inte redovisa några resultatindikatorer, men förutsatte att regeringen skulle fortsätta följa frågan om behovet av resultatindikatorer på området.

Slutligen välkomnade utskottet det arbete som genomförts med att utveckla och förtydliga budgetpropositionens härledningstabeller och tillhörande texter.

I budgetbetänkandet hösten 2018 konstaterade utskottet att resultatredovisningen är ett viktigt underlag för utskottets beredning av budgetpropositionen (bet. 2018/19:KU1 s. 20 f.). Regeringens redovisning och bedömning av de resultat som uppnåtts ska ha en klar och tydlig struktur, eftersom detta bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de ger i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om.

Vidare konstaterade utskottet att särskilda principer hade tillämpats vid utformningen av budgetpropositionen med anledning av att den beslutades av en övergångsregering. Detta innebar för resultatredovisningen att regeringen avstod från att redovisa sina slutsatser av de presenterade resultaten. Redovisningen av resultaten var i övrigt utformad på ungefär samma sätt som i föregående års budgetproposition.

Utskottet ansåg att det är positivt att regeringen för de flesta områden redovisar resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder. Vidare bedömde utskottet att strukturen på regeringens resultatredovisning och redovisningen av gjorda insatser i stort sett var bra. Utskottet framhöll att det var angeläget att resultatredovisningens struktur var logisk och betonade vikten av väl motiverade indikatorer och deras hållbarhet över tid samt tydliga härledningstabeller.

Utskottets bedömning

Utskottet konstaterar att det sedan flera år pågår en dialog mellan riksdagen och regeringen om utvecklingen av den ekonomiska styrningen. Utskottet anser att det är viktigt att den ekonomiska styrningen fortsätter att utvecklas. I budgetpropositionen anför regeringen att den ekonomiska styrningen är en central del i regeringens styrning av myndigheter och verksamheter (prop. 2019/20:1 förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 10.4). Vidare anför regeringen att utvecklingen av den ekonomiska styrningen bedrivs med utgångspunkt i regeringens behov av att styra för att genomföra sin politik och nå de beslutade målen för olika områden. Regeringens resultatstyrning ska bidra till förverkligandet av de politiska målen och ge underlag för bedömningar av hur utvecklingen ser ut i förhållande till dessa mål. I

propositionen anförs också att förutom det löpande arbetet med att utveckla resultatredovisningen till riksdagen har ett riktat utvecklingsarbete bedrivits inom Regeringskansliet under 2019. De berörda utgiftsområdena har varit 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, 6 Försvar och samhällets krisberedskap samt 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel. Syftet har bl.a. varit att förbättra översikten och presentationen inom områdena.

Utskottet anser att resultatredovisningen är ett viktigt underlag för utskottets beredning av budgetpropositionen. Regeringens redovisning och bedömning av de resultat som uppnåtts ska ha en klar och tydlig struktur, eftersom detta bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de får i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om.

När det gäller strukturen på regeringens resultatredovisning och redovisningen av gjorda insatser anser utskottet att den i stort är bra. Utskottet ser positivt på att regeringen redovisar resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder. Samtidigt vill utskottet betona vikten av att indikatorerna och bedömningsgrunderna är väl motiverade och att samma indikatorer och bedömningsgrunder i så stor utsträckning som möjligt används under en längre tid. Om samma indikatorer och bedömningsgrunder används över tid blir det lättare att följa utvecklingen inom olika områden.

Utskottet har tidigare välkomnat det arbete som genomförts med att utveckla och förtydliga budgetpropositionens härledningstabeller och tillhörande texter. Utskottet konstaterar emellertid att det fortfarande ibland saknas förklaringar till de förändringar av anslagsnivåerna som redovisas. Utskottet vill understryka att det är angeläget att innebörden av de förändringar av anslagen som redovisas på ett eller annat sätt tydligt framgår av budgetpropositionen.

När det gäller de tillkännagivanden som riksdagen har beslutat efter förslag från konstitutionsutskottet noterar utskottet regeringens redovisning av de tillkännagivanden som redovisas inom utgiftsområde 1.

Statens budget inom utgiftsområde 1

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2020 inom utgiftsområde 1 enligt regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) respektive Riksrevisionens förslag, lämnar de bemyndiganden som regeringen, riksdagsstyrelsen och Riksrevisionen har begärt, beslutar att Riksdagens ombudsmän (JO) för 2020 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet samt godkänner en investeringsplan för 2020–2022 för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag*. Anslagsmotionerna och motioner om ett asylprogram avslås.

Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (V) och 4 (KD).

Propositionen

Statschefen

Kungliga hov- och slottsstaten

Ändamål och verksamhet

Anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* får användas för att täcka utgifter för statschefens officiella funktioner inklusive utgifter för kungafamiljen samt för kungliga hovstatens och kungliga slottsstatens förvaltningsutgifter.

Kungliga hovstaten och kungliga slottsstaten har till uppgift att bistå statschefen och övriga medlemmar av kungafamiljen i deras officiella plikter. I uppgiften ingår även att vårda det kungliga kulturarvet och att visa detta kulturarv för allmänheten.

Regeringen bedömer att verksamheten vid hovstaten och slottsstaten under 2018 var omfattande.

Anslaget

Regeringen föreslår att 146 400 000 kronor anvisas för anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* för 2020. Anslaget tillförs utöver pris- och löneomräkning 3 500 000 kronor för 2020 på grund av säkerhetshöjande åtgärder vid de kungliga slotten.

Riksdagsförvaltningen

Riksdagens ledamöter och partier m.m.

Ändamål och verksamhet

Anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* får användas för kostnader för

- ersättningar som riksdagens ledamöter enligt lag har rätt till inom ramen för sitt ledamotsuppdrag
- stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen
- talmannens verksamhet, resor och representation
- utskottens utgående besök samt utrikes och inrikes resor och utfrågningar
- internationellt och interparlamentariskt samarbete samt bidrag till interparlamentariskt samarbete
- bidrag till föreningar i riksdagen
- språkutbildning till riksdagens ledamöter
- klimatkompensation.

Anslaget

Riksdagsstyrelsen föreslår att 968 702 000 kronor anvisas för anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* för 2020.

Anslaget ökas med 6 282 000 kronor för stödet till politiska sekreterare till följd av att schablonbeloppet för detta stöd räknas upp med ca 2,3 procent. Med anledning av demokratifrämjande samarbete samt ökade bidrag till bl.a. Nordiska rådet ökas anslaget med 800 000 kronor.

I propositionen anförs att det finns flera osäkra faktorer som gör att nivån på anslaget är svårberäknad, bl.a. storleken på avgångsförmåner. Även omfattningen av framtida pensionsutbetalningar är svår att uppskatta. Hitills har fluktuationer mellan åren till stor del kunnat finansieras med anslagssparande. Till 2020 beräknas det inte finnas något anslagssparande kvar. Den beräknade budgeten för 2020 visar att behoven överstiger anslagsutrymmet. På grund av detta föreslår riksdagsstyrelsen att anslaget ökas med 40 000 000 kronor för 2020. Vidare anförs riksdagsstyrelsen att det kan bli aktuellt att under 2020 återkomma till riksdagen om ytterligare medelsförstärkning.

Riksdagens förvaltningsanslag

Ändamål och verksamhet

Anslaget 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag* får användas för Riksdagsförvaltningens förvaltningsutgifter, bidrag till föreningar i riksdagen och resebidrag till skolor. Anslaget får också användas för kostnader för stipendier till skolungdomar och kostnader för nämnder och riksdagsorgan enligt lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen.

I propositionen anförs att riksdagsvalet satte sin prägel på förvaltningens arbete under 2018. Förvaltningens bedömning är att förberedelserna och genomförandet av uppgifterna i samband med valet fungerade bra. Vidare anförs att regeringsbildningsprocessen och den nya parlamentariska situationen efter valet innebar nya utmaningar som ställde krav på både skicklighet och snabbhet i förvaltningens stöd. En annan stor utmaning har varit förberedelserna inför totalrenoveringen av ledamotshuset. Sammanfattningsvis bedömer Riksdagsförvaltningen att förvaltningen har genomfört sitt uppdrag med tillfredsställande resultat.

Anslaget m.m.

Riksdagsstyrelsen föreslår att 861 468 000 kronor anvisas för anslaget 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag* för 2020.

Riksdagsstyrelsen anför att arbete med digitalisering och kommunikation medför behov av att öka anslaget fr.o.m. 2020 med 4 500 000 respektive 2 000 000 kronor. Riksdagen kommer 2021 att vara värd för Natos parlamentariska församlings vårsession samt för Östersjökonferensen. Detta medför ett ökat resursbehov under 2020 med 500 000 kronor. Riksdagsstyrelsen anför vidare att beslutade ändringar när det gäller sambandet mellan riksdagen och Riksrevisionen samt en ökning av riksdagsärenden inom socialförsäkringsutskottets beredningsområde medför ett behov av en resursförstärkning inom utskottsavdelningen, och därför ökas anslaget med 2 150 000 kronor. Vidare föreslår riksdagsstyrelsen att anslaget ökas med 1 150 000 kronor för kostnader för en parlamentarisk kommitté som ska överväga vissa frågor om riksdagens arbete.

För det fortsatta arbetet med säkerhet och informations- och it-säkerhet ökas anslaget med 5 200 000 kronor för 2020. Fastighetsverksamheten och kringkostnader för Projekt ledamotshuset medför att anslaget bör ökas med 1 100 000 kronor fr.o.m. 2020 respektive 2 500 000 kronor för 2020. Slutligen medför Demokratijubileet kostnader som gör att anslaget ökas med 11 800 000 kronor för 2020.

Riksdagsstyrelsen föreslår också att Riksdagsförvaltningen bemyndigas att under 2020 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten. Lånen ska få uppgå till högst 130 000 000 kronor inklusive tidigare upplåning.

Riksdagens fastighetsanslag

Ändamål och verksamhet

Anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* får användas för kostnader för särskilt beslutat underhåll i Riksdagsförvaltningens egna fastigheter och bostadsrätter. Det får också användas för kostnader för renoverings- och underhållsåtgärder, evakueringslokaler i samband med renoveringsarbeten, markskötsel och utemiljö, konst, fast inredning samt kostnader för it-system kopplade till denna verksamhet. Anslaget får även användas för kostnader för förvärv av mark för framtida byggande av en extern godsmottagning.

Anslaget m.m.

Riksdagsstyrelsen föreslår att 100 000 000 kronor anvisas för anslaget 2:3 *Riksdagens förvaltningsanslag* för 2020.

Riksdagsstyrelsen föreslår också att Riksdagsförvaltningen bemyndigas att under 2020 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar. Lånen får högst uppgå till 1 500 000 000 kronor inklusive tidigare upplåning.

Investeringsplan

Riksdagsstyrelsen föreslår att riksdagen godkänner ett förslag till investeringsplan för Riksdagsförvaltningens investeringar under 2020–2022. Investeringsplanen framgår av följande tabell.

Investeringsplan för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag*Miljoner kronor*

	Utfall 2018	Prognos 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022
Vidmakthållande av befintliga investeringar					
Underhåll och renoveringsplan	76,5	60,8	77,5	60	60
Projekt ledamotshuset	44,9	321	618	400	175
Fogar och fasader riksbbyggnaderna	4,7	5	10	10	10
Summa utgifter för vidmakthållande	126,1	386,8	705,5	470	245
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	<i>126,1</i>	<i>386,8</i>	<i>705,5</i>	<i>470</i>	<i>245</i>
Finansiering					
Anslag 2:3 Riksdagens fastighetsanslag	20	15	13	20	20
Övrig kreditram (lån i Riksgäldskontoret)	106,1	371,8	692,5	450	225
Summa finansiering av vidmakthållande	126,1	386,8	705,5	470	245
Totala utgifter för nyanskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	126,1	386,8	705,5	470	245
Totalt varav investeringar i anläggningstillgångar	126,1	386,8	705,5	470	245

*Riksdagens ombudsmän***Ändamål och verksamhet**

Anslaget 2:4 Riksdagens ombudsmän (JO) får användas för Riksdagens ombudsmäns (JO) förvaltningsuppgifter och anskaffningar av anläggningstillgångar.

I propositionen anförs att en förutsättning för JO:s verksamhet är att den åtnjuter ett högt förtroende såväl hos allmänheten som hos de domstolar och myndigheter som JO granskar. För att säkerställa detta har följande övergripande mål satts upp för verksamheten:

- Verksamheten ska bedrivas med hög kvalitet och vara effektiv.
- JO:s funktion ska vara väl känd i alla delar av samhället och JO ska vara lätt tillgänglig för de som vill komma i kontakt med myndigheten.
- JO ska vara välinformerad om allmänhetens behov och förhållandena i den offentliga verksamheten.
- JO:s beslut ska ha en stor genomslagskraft.
- JO ska ha en god arbetsmiljö och vara en attraktiv arbetsplats.

Sedan 2011 har JO en enhet med uppgift att förebygga att människor som är frihetsberövade inte utsätts för grym, omänsklig eller annan förnedrande behandling eller bestraffning. Arbetet baseras på 2002 års fakultativa protokoll till FN:s konvention mot tortyr och annan omänsklig behandling (Opcat).

JO bedömer att de övergripande målen för 2018 nåddes. Detsamma gäller målen för tillsynsavdelningarnas inspektionsverksamhet liksom målen för arbetet med lagstiftningsremisser, Opcat-verksamheten och den internationella verksamheten.

Riksrevisionen har för 2018 bedömt Riksdagens ombudsmäns (JO) årsredovisning som i allt väsentligt rättvisande.

Utskottet behandlar under hösten 2019 JO:s verksamhet närmare i betänkande 2019/20:KU11 Justitieombudsmännens verksamhetsberättelse.

Anslaget

Riksdagens ombudsmän (JO) föreslår att det för anslaget 2:4 *Riksdagens ombudsmän (JO)* för 2020 anvisas 112 428 000 kronor.

För att bevara elektroniska handlingar och information för framtiden upphandlade JO under 2017 ett e-arkiv. Under 2018 hävdades avtalet på grund av utebliven leverans. En ny upphandling kommer att göras under 2019. Investeringskostnaden beräknas till 1 400 000 kronor och den årliga driftskostnaden till 200 000 kronor. På grund av ett ökat digitaliseringsbehov behöver satsningar göras på it-stödet till en årlig driftskostnad om 400 000 kronor. Dessa åtgärder medför sammantaget att anslaget bör ökas med 2 000 000 kronor för 2020.

JO fick 2011 uppdraget som nationellt besöksorgan enligt Opcat-protokollet. Under 2015 genomförde Europeiska kommittén mot tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning ett besök hos JO. Av den rapport som kommittén lämnade till regeringen framgick att Opcat-verksamheten bedömdes vara underbemannad. Med anledning av detta har en föredragande anställts. Enheten har vidare behov av att anlita medicinsk expertis. Sammantaget bör anslaget mot bakgrund av detta tillföras 1 300 000 kronor fr.o.m. 2020.

Vidare anförs i propositionen att JO under det senaste året kunnat finansiera viss extra personal. För att kunna hålla handläggningstiderna och utredningsfrekvensen bör denna extra bemanning vara kvar. På grund av kraftigt ökade kostnader för pensionspremier går det inte längre att finansiera dessa anställningar genom omfördelningar i budgeten. Anslaget behöver därför förstärkas med 3 000 000 kronor fr.o.m. 2020.

Vidare anför JO att antalet nyregistrerade ärenden, ärendebalansen och antalet tillsynsärenden som är äldre än ett år ökar. Samtidigt utreds färre ärenden fullständigt, och andelen kritikbeslut har de senaste tre åren varit historiskt låg. För att komma till rätta med de långa handläggningstiderna och skapa utrymme för större utredningar och egna initiativ måste bemanningen på tillsynsavdelningarna utökas. Anslaget bör därför ökas med ytterligare 3 000 000 kronor fr.o.m. 2020.

Vidare föreslår Riksdagens ombudsmän (JO) att myndigheten för 2020 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet.

Riksrevisionen

Ändamål och verksamhet

Anslaget 2:5 *Riksrevisionen* får användas för Riksrevisionens förvaltningsutgifter utom för Riksrevisionens internationella utvecklingsarbete.

Riksrevisionens verksamhet ska främja en god förvaltning. Med detta avses att statens verksamhet ska bedrivas med hög effektivitet och enligt gällande regelverk, att den ska bedrivas på ett tillförlitligt sätt samt att god hushållning av statens resurser ska iakttas.

I propositionen konstateras att resultaten av Riksrevisionens verksamhet redovisas i myndighetens årsredovisning, i den årliga rapporten och i uppföljningsrapporten. Den årliga rapporten behandlades under hösten 2019 av finansutskottet i betänkande 2019/20:FiU9 Riksrevisorerna årliga rapport 2019.

Anslaget

Riksrevisionen föreslår att 347 909 000 kronor anvisas för anslaget 2:5 *Riksrevisionen* för 2020. Riksrevisionen bedömer att anslaget endast påverkas av pris- och löneomräkning.

Vidare föreslår Riksrevisionen att myndigheten bemyndigas att under 2020 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet. Lånen ska högst få uppgå till 35 000 000 kronor inklusive tidigare upplåning.

Sametinget och samepolitiken

Sametinget

Verksamheten

Anslaget 3:1 *Sametinget* får användas för Sametingets och Nationellt samiskt informationscentrums förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till Samefonden.

Anslaget

Regeringen föreslår att 55 428 000 kronor anvisas för anslaget 3:1 *Sametinget* för 2020.

Regeringskansliet m.m.

Ändamål och verksamhet

Anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* får användas för Regeringskansliets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för utrikesrepresentationen, kommittéväsendet och gemensamma ändamål (hyror, kapitalkostnader m.m.).

Regeringskansliet ska vara ett effektivt och kompetent instrument för regeringen i dess uppgift att styra riket och förverkliga sin politik.

Utrikesrepresentationen bestod per den 1 augusti 2019 av 108 utlandsmyndigheter, varav 93 ambassader, 8 karriärkonsulat samt 7 representationer och delegationer. Från den januari 2000 till 1 augusti 2019 beslutade regeringen att öppna 26 ambassader, 5 karriärkonsulat och 1 delegation. Under samma period beslutade regeringen att stänga 21 ambassader och 7 karriärkonsulat.

Anslaget

Regeringen föreslår att 7 922 271 000 kronor anvisas för anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* för 2020.

I syfte att stärka den svenska kapaciteten för dialog, medling och konfliktförebyggande tillförs anslaget 23 000 000 kronor. Regeringen anför vidare att det internationella säkerhetsläget kräver fortsatta säkerhetsinsatser, och därför tillförs anslaget 12 000 000 kronor. Med anledning av regeringens satsningar inom familjekonfliktområdet med fokus på frågor om barn- och tvångsäktenskap tillförs anslaget 7 200 000 kronor.

Vidare anför att regeringens satsning på exportfrämjande ska fortsätta och att anslaget för detta tillförs 11 200 000 kronor.

Sammantaget ökar anslaget med 115 653 000 kronor för 2020.

Länsstyrelserna

Ändamål och verksamhet

Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* får användas för de 21 länsstyrelsernas förvaltningsutgifter samt för ersättningar till landsting och Gotlands kommun för de uppgifter som dessa övertagit från länsstyrelserna. Anslaget får även användas för regeringens behov av vissa mindre utvecklingsinsatser och visst europeiskt samarbete.

Vidare får anslaget användas för utgifter för den svenska offentliga medfinansieringen av tekniskt stöd i de territoriella programmen Nord, Sverige–Norge, Botnia–Atlantica och Norra Periferin samt delfinansiering av förvaltningsorganisationen för Laponiatjuottjudus.

Regeringens mål för området Länsstyrelserna är att nationella mål ska få genomslag i länen, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelserna har uppgifter inom ramen för flera nationella mål, som är fördelade på ett stort antal utgiftsområden. Flera av dessa mål är riksdagsbundna. Resultaten redovisas under respektive utgiftsområde.

Regeringen bedömer att länsstyrelserna 2018 utifrån sitt statliga helhetsperspektiv arbetade sektorsövergripande och bidrog till att inom sina ansvarsområden samordna vissa samhällsintressen och statliga myndigheters insatser.

Anslaget

Regeringen föreslår att det anvisas 3 172 290 000 kronor för anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* för 2020.

I propositionen anförs att länsstyrelsernas arbete med miljötillsyn är ett viktigt verktyg för att nå miljömålen. För att stärka länsstyrelsernas arbete med tillsyn enligt miljöbalken ökas anslaget med 42 000 000 kronor för 2020.

Vidare anförs att vissa länsstyrelser har tillsynsansvar för många av de aktörer som omfattas av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. För att länsstyrelsernas tillsyn ska förbättras och eftersom de föreslagits få utökade uppgifter på området ökas anslaget årligen med 12 000 000 kronor.

Anslaget ökas också med 15 000 000 kronor 2020 för att förstärka kontrollen av primärproduktionen i livsmedelskedjan.

Mot bakgrund av att den svenska förvaltningen och kontrollen av EU-stöd bör effektiviseras föreslår regeringen att medlen för länsstyrelsernas kostnader för förvaltning och kontroll av EU-stöd minskas med 15 000 000 kronor fr.o.m. 2020.

Demokratipolitik och mänskliga rättigheter

Allmänna val och demokrati

Ändamål och verksamhet

Anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* får användas för utgifter för val, åtgärder för att främja, förankra och försvara demokratin samt åtgärder för att främja de mänskliga rättigheterna på nationell nivå. Anslaget får även användas för administrationskostnader som är en förutsättning för genomförandet av insatser inom området.

Anslaget

Regeringen föreslår att 142 340 000 kronor anvisas för anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* för 2020. Anslaget ökas med 5 000 000 kronor 2020 för att förlänga satsningen på hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser. Vidare ökas anslaget med 10 000 000 kronor 2020 för en nationell satsning med anledning av att Sverige under 2020 är värd för ett internationellt forum för hågkomst av Förintelsen och om bekämpande av nutida antisemitism.

Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 25 000 000 kronor för att genomföra satsningen Demokratin 100 år.

Anslaget minskas med 10 000 000 kronor för att finansiera en motsvarande ökning av anslaget 1:15 *Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete* inom utgiftsområde 4.

Justitiekanslern

Ändamål och verksamhet

Anslaget 6:2 *Justitiekanslern* får användas för Justitiekanslerns förvaltningsuppgifter.

Justitiekanslern har tillsyn över att de som utövar offentlig verksamhet följer lagar och andra författningar samt i övrigt fullgör sina skyldigheter. I detta ingår att vaka över tryck- och yttrandefriheten samt att värna integriteten och rättssäkerheten i den offentliga verksamheten. Myndigheten ska bevaka statens rätt och föra eller låta föra statens talan, om inte någon annan myndighet har denna uppgift.

Regeringen bedömer att Justitiekanslern har utfört sitt uppdrag med hög kvalitet och effektivitet.

Anslaget

Regeringen föreslår att det för anslaget 6:2 *Justitiekanslern* anvisas 52 550 000 kronor för 2020.

Datainspektionen

Ändamål och verksamhet

Anslaget 6:3 *Datainspektionen* får användas för Datainspektionens förvaltningsutgifter.

Datainspektionen är nationell tillsynsmyndighet inom dataskyddsområdet samt inom områdena kamerabevakning, kreditupplysning och inkasso.

Regeringen bedömer att Datainspektionen utfört sitt uppdrag på ett sätt som bidragit till att stärka den personliga integriteten.

Anslaget

Regeringen föreslår att 110 374 000 kronor anvisas för anslaget 6:3 *Datainspektionen* för 2020. För att säkerställa arbetet med tillstånd och tillsyn vad gäller kamerabevakning ökas anslaget med 14 000 000 kronor fr.o.m. 2020.

Valmyndigheten

Ändamål och verksamhet

Anslaget 6:4 *Valmyndigheten* får användas för utgifter för Valmyndighetens verksamhet.

Valmyndighetens arbete under 2018 var bl.a. inriktat på att förbereda och genomföra de allmänna valen 2018 och Europaparlamentsvalet 2019.

Myndigheten har även arbetat med att anpassa valadministrationens it-stöd och utveckla ett nytt it-stöd för valadministrationen.

Regeringen bedömer att Valmyndigheten genomförde de allmänna valen 2018 med tillförlitlighet och effektivitet.

Anslaget

Regeringen föreslår att 20 447 000 kronor anvisas för anslaget 6:4 *Valmyndigheten* för 2020.

Stöd till politiska partier

Ändamål och verksamhet

Anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier* får användas för utgifter för stöd till politiska partier. Enligt lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier lämnas stöd till politiskt parti som deltagit i val till riksdagen dels som ett partistöd, dels som ett kanslistöd för ett år i taget räknat fr.o.m. den 15 oktober. Partistödet lämnas som ett mandatbidrag.

Anslaget

Regeringen föreslår att 169 200 000 kronor anvisas för anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier* för 2020.

Regeringen föreslår också att den bemyndigas att under 2020 för anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 169 200 000 kronor 2021.

Nationella minoriteter

Åtgärder för nationella minoriteter

Ändamål och verksamhet

Anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* får användas för utgifter för åtgärder för de nationella minoriteterna enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk och enligt språklagen (2009:600) samt enligt Sveriges minoritetsåtaganden. Anslaget får även användas för Länsstyrelsen i Stockholms läns och Sametingets utgifter för det nationella samordningsansvaret för minoritetspolitiken samt för uppföljning enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Därutöver får anslaget användas för utgifter för statsbidrag enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk till kommuner och landsting inom förvaltningsområdena för finska, meänkieli och samiska samt för utgifter för statsbidrag för verksamhet som främjar regeringens minoritetspolitik.

Anslaget

Regeringen föreslår att 117 771 000 kronor anvisas för anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* för 2020.

Åtgärder för den nationella minoriteten romer

Ändamål och verksamhet

Anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* får användas för utgifter för utvecklingsarbete och samordning för att främja den nationella minoriteten romers rättigheter och livsvillkor. Anslaget får även användas för utgifter för utbildnings- och arbetsmarknadsåtgärder för den nationella minoriteten romer.

Anslaget

Regeringen föreslår att 1 500 000 kronor anvisas för anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* för 2020.

Medier

Mediestöd

Ändamål och verksamhet

Anslaget 8:1 *Mediestöd* får användas för utgifter för statsbidrag till presstödet och mediestödet.

Anslaget

Regeringen föreslår att 762 119 000 kronor anvisas för anslaget 8:1 *Mediestöd*. Den anslagsförändring som föreslås innebär att anslaget ökas med 85 000 000 kronor för 2020 för att förbättra förutsättningarna för bl.a. lokal journalistik i landets svagt bevakade områden.

Regeringen föreslår också att den bemyndigas att under 2020 för anslaget 8:1 *Mediestöd* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 70 000 000 kronor 2021–2023.

Myndigheten för press, radio och tv

Ändamål och verksamhet

Anslaget 8:2 *Myndigheten för press, radio och tv* får användas för myndighetens förvaltningsutgifter.

Anslaget

Regeringen föreslår att det för anslaget 8:2 *Myndigheten för press, radio och tv* anvisas 39 122 000 kronor för 2020.

Sieps samt insatser för att stärka delaktigheten i EU-arbetet

Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information

Ändamål och verksamhet

Anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* får användas för förvaltningsutgifter för Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps). Anslaget får användas för utbildnings- och

kommunikationsinsatser på EU-området. Anslaget får användas för att medfinansiera medel från EU. Vidare får anslaget användas för att främja rekrytering av svenska medborgare till tjänster inom EU:s institutioner, byråer och organ.

Sieps ska bl.a. ta fram forskningsbaserade analyser och annat underlag i frågor om utvecklingen av Europeiska unionen och Sveriges Europapolitik, göra detta tillgängligt för regeringen och övriga aktörer i den politiska beslutsprocessen i Sverige samt tillhandahålla utbildningar i ämnen som rör EU som en del av kompetensförsörjningen i offentlig verksamhet.

Regeringen bedömer att Sieps verksamhet håller hög kvalitet och att myndigheten gjort viktiga insatser för att belysa och skapa en bred diskussion om EU:s framtida utveckling.

Anslaget

Regeringen föreslår att 28 955 000 kronor anvisas för anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska frågor samt EU-information* för 2020.

Motionerna

Moderaterna

I kommittémotion 2019/20:3312 av Karin Enström m.fl. (M) föreslås att anslaget 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag* sammantaget ökas med 4 000 000 kronor för 2020 i förhållande till riksdagsstyrelsens förslag. I motionen anförts att regeringen upprepade gånger lämnat propositioner och andra efterfrågade åtgärder sent. Det är enligt motionärerna nödvändigt att förväntade effekter av olika förslag redovisas i budgetpropositionen för att regeringens politik ska kunna granskas. När regeringen brister i dessa avseenden faller ett större ansvar för beredning på riksdagen. Utskottskanslierna fyller en viktig funktion i detta arbete. Det är enligt motionärerna angeläget att riksdagen får större möjligheter att granska och analysera regeringens förslag och att bereda egna förslag.

Motionärerna föreslår att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* tillförs 20 000 000 kronor ytterligare i förhållande till regeringens förslag för miljötillsyn inom lantbruket. I motionen anförts vidare att regeringens förslag att öka anslaget med 42 000 000 kronor för tillsyn enligt miljöbalken bör avvisas.

Motionärerna anför också att flera av de svenska trossamfundet under de senaste åren har upplevt en ökad grad av hot, våld och trakasserier. För att stärka enskilda kyrkors och samfunds säkerhets- och trygghetsarbete föreslår motionärerna att anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* ökas med 20 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

Slutligen anser motionärerna att anslagen 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.*, 2:5 *Riksrevisionen*, 4:1 *Regeringskansliet m.m.*, 6:2 *Justitiekanslern* och 6:3 *Datainspektionen* på grund av ändrad pris- och löneomräkning bör minskas i förhållande till förslagen i propositionen med

4 000 000, 7 600 000, 103 000 000, 1 300 000 respektive 700 000 kronor för 2020.

Sverigedemokraterna

Matheus Enholm m.fl. (SD) föreslår i kommittémotion 2019/20:2635 att anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* ökas med 5 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag för att stärka statschefens officiella funktioner.

Motionärerna anför också att samerna har en tydlig historisk särställning som motiverar att anslaget 3:1 *Sametinget* ökas med 5 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

I motionen anförts att de politiska partierna i större utsträckning bör arbeta med effektivisering av sitt arbete. Vidare anför motionärerna att anslaget till Regeringskansliet har ökat sedan budgeten för 2014 samtidigt som antalet avgjorda regeringsärenden i stort sett stått stilla. Mot den bakgrunden föreslår motionärerna att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med 450 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag och att anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier* minskas med 19 000 000 kronor.

Motionärerna föreslår att ytterligare 10 000 000 kronor anvisas för anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* för arbetet med djurskyddskontroller.

I motionen föreslås även att anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* ökas med 5 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag för extra medel för skolresor till minnesplatser för kommunismens offer.

Anslaget 6:3 *Datainspektionen* bör enligt motionärerna ökas med ytterligare 5 000 000 kronor.

I motionen anförts att ett system med neutrala valsedlar bör införas, och på grund av detta bör anslaget 6:4 *Valmyndigheten* ökas med 3 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

Motionärerna anför också att den särskilda satsningen med 1 500 000 kronor på den nationella minoriteten romer (anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer*) bör flyttas till anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter*.

Vidare anför motionärerna att mediestödet är otidsenligt och behöver förändras. Driftsstödet bör därför trappas ned under en femårsperiod. Detta innebär att anslaget 8:1 *Mediestöd* bör minskas med 102 000 000 kronor för 2020 i förhållande till regeringens förslag.

Slutligen anser motionärerna att anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* bör minskas med 18 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

Vänsterpartiet

I partimotion 2019/20:2692 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) föreslås att anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* minskas med 15 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för 2020.

Vidare anför motionärerna att riksdagsledamöternas arvoden bör sänkas som ett led i att skapa förtroende mellan de folkvalda och folket de representerar. Av denna anledning bör anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* minska med 70 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för 2020.

För att den kommande konsultationsordningen ska kunna fungera föreslår motionärerna att ytterligare 10 000 000 kronor anvisas för anslaget 3:1 *Sametinget*.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* ökas med 10 000 000 kronor för 2020 i förhållande till regeringens förslag.

I motionen föreslås också att anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* ökas med 12 000 000 kronor för 2020 jämfört med regeringens förslag.

Kristdemokraterna

Tuve Skånberg m.fl. (KD) föreslår i kommittémotion 2019/20:2260 att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* sammantaget ökas med 177 500 000 kronor i förhållande till regeringens förslag för 2020. För att förbättra integrationen anser motionärerna att det bör införas ett krav på att asylsökande ska delta i 15 timmar språkutbildning och 9 timmar samhällsorientering. Länsstyrelsen bör samordna dessa insatser, och för detta ändamål ökas anslaget med 200 000 000 kronor för 2020. Vidare anför motionärerna att länsstyrelsernas arbete med djurfrågor kan klaras av med tidigare anvisade medel. Verksamheterna vad gäller avfallsstatistik och gränsöverskridande transporter kan enligt motionärerna klaras med en förstärkning av anslaget med 2 000 000 kronor.

I motionen anförs också att anslaget 6:3 *Datainspektionen* fr.o.m. 2018 tillförts medel för myndighetens arbete med EU:s dataskyddsförordning. Motionärerna anser att detta arbete kan klaras med en mindre anslagsförstärkning. Samtidigt bör anslaget tillföras ytterligare 2 000 000 kronor för att bättre kunna möta de utmaningar som finns, som t.ex. att motverka näthat och integritetskränkningar. Sammantaget minskar anslaget med 3 000 000 kronor.

I kommittémotion 2019/20:2988 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 6 föreslås att det inrättas ett asylprogram där asylsökande ska delta i 15 timmars språkutbildning och 9 timmars samhällsorientering per vecka. Även i kommittémotion 2019/20:3124 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 2 föreslås att det inrättas ett asylprogram med tillgång till och skärpta krav på deltagande i bl.a. svenskundervisning och samhällsorientering. I kommittémotion 2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 28 föreslås att det införs krav på att asylsökande som är över 18 år ska delta i 15 timmar svenskundervisning och 9 timmar samhällsorientering.

Utrikesutskottets yttrande

Utrikesutskottet har i ett yttrande, som finns som bilaga 4 i detta betänkande, lämnat synpunkter på förslagen om anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* (yttr. 2019/20:UU1y).

Utrikesutskottet anför att Sverige behöver en effektiv och välrustad utrikesförvaltning både i Stockholm och på plats ute i världen för att kunna förstå politiska och ekonomiska skeenden i världen och för att upprätthålla relationer som ligger till grund för samarbete inom utrikespolitik, utvecklingssamarbete och andra viktiga områden med andra länder, regioner och multilaterala organisationer. I avvaktan på riksdagens beslut om anslag har Utrikesdepartementet preliminärt föreslagits få 2,92 miljarder kronor för budgetåret 2020. Detta föreslagna belopp skulle utgöra ca 37 procent av anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* Utrikesutskottet konstaterar att antalet medarbetare inom Regeringskansliet i september 2019 uppgick till omkring 4 700 personer, varav ca 1 300 var anställda inom utrikesförvaltningen (exklusive lokalanställda vid utlandsmyndigheterna). Utrikesdepartementets andel motsvarade då ca 28 procent av de anställda inom Regeringskansliet.

I två motioner föreslås en minskning av anslaget 4.1. Utrikesutskottet konstaterar att dessa motionsförslag om minskningar inte har specificerats när det gäller utrikesförvaltningens del av anslaget. Utrikesutskottet har inga invändningar mot regeringens förslag till medelstilldelning för anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* och anser därmed att konstitutionsutskottet bör avstyrka motionerna 2019/20:2635 och 2019/20:3312 i de delar som rör anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.*

Utskottets ställningstagande

I detta ställningstagande behandlar konstitutionsutskottet samtliga förslag som tas upp under förslagspunkten Statens budget inom utgiftsområde 1.

Konstitutionsutskottet har tidigare i höst tagit ställning till bl.a. utgiftsramen för utgiftsområde 1 Rikets styrelse för budgetåret 2020, dvs. till det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till. I ett yttrande till finansutskottet den 22 oktober 2019 (yttr. 2019/20:KU1y) föreslog utskottet att finansutskottet skulle tillstyrka regeringens förslag om ram och avstyrka de motstående förslagen som lagts fram i fyra partimotioner (M, SD, V, KD).

Finansutskottet beslutade den 21 november 2019 att tillstyrka regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 1, enligt vilket ramen för utgifterna för utgiftsområdet för 2020 får uppgå till sammantaget 15 131 274 000 kronor (bet. 2019/20:FiU1). Riksdagen behandlade den 27 november 2019 finansutskottets betänkande och fastställde ramen för utgiftsområde 1 enligt finansutskottets förslag.

Som framgått av redogörelsen för budgetprocessen i riksdagen i inledningen av detta betänkande bygger konstitutionsutskottets behandling av anslagsfördelningen för 2020 på förutsättningen att den ram som riksdagen

fastställt inte får överskridas och att ställningstagandet till anslagen ska göras genom *ett* beslut.

Utskottet ställer sig bakom regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) respektive Riksrevisionens förslag till anslag för 2020 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Utskottet ställer sig också bakom regeringens, riksdagsstyrelsens och Riksrevisionens förslag till bemyndiganden och riksdagsstyrelsens förslag till godkännande av investeringsplan för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag*. Vidare tillstyrker utskottet Riksdagens ombudsmäns (JO) förslag om att myndigheten får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i verksamheten.

Detta innebär att utskottet tillstyrker förslagen i budgetpropositionen för utgiftsområde 1 Rikets styrelse och avstyrker motionsyrkandena.

Regeringskansliets organisation

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om Regeringskansliets organisation.

Motionerna

I kommittémotion 2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 24 föreslås att regeringen inrättar en post som ensamhetsminister. Även i motion 2019/20:2784 av Roland Utbult (KD) föreslås att det tillsätts en ensamhetsminister.

Beatrice Ask m.fl. (M) föreslår i kommittémotion 2019/20:2737 yrkande 4 att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Kustbevakningen återigen ska bli myndigheter under Försvarsdepartementet.

I kommittémotion 2019/20:3253 av Anders W Jonsson m.fl. (C) yrkande 34 föreslås att funktionshindersperspektivet stärks inom alla politikområden genom att säkerställa att statsråd för olika departement tar ansvar för frågorna samt låter perspektivet reflekteras i samtliga politiska beslut.

Tidigare behandling

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat motioner om Regeringskansliets organisation och frågor som hänger samman med denna. Senast vid budgetbehandlingen hösten 2017 framhöll utskottet liksom tidigare att riksdagen inte har till uppgift att fatta beslut i frågor som rör Regeringskansliets organisation och avstyrkte motionsyrkanden om departementsindelningen (bet. 2017/18:KU1).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser inte att riksdagen har till uppgift att fatta beslut i frågor som rör Regeringskansliets organisation eller departementens ansvarsområden. Utskottet avstyrker motionsyrkandena.

Utrikesförvaltningens organisation m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om utrikesförvaltningens organisation m.m.

Jämför reservation 1 (SD), 2 (V) och 3 (KD).

Motionerna

I ett antal motioner föreslås att Sveriges ambassad i Israel flyttas från Tel Aviv till Jerusalem. Detta föreslås i motion 2019/20:14 av Dennis Dioukarev (SD), motion 2019/20:40 av Ingemar Kihlström (KD), motion 2019/20:48 av Magnus Jacobsson (KD), motion 2019/20:77 av Alexander Christiansson (SD), motion 2019/20:228 av Björn Söder (SD) yrkande 2, kommittémotion 2019/20:768 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkande 7 och motion 2019/20:2785 av Roland Utbult (KD) yrkande 1.

I kommittémotion 2019/20:754 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2 föreslås att Sverige upprättar en ambassad i Somalilands huvudstad Hargeysa med ansvar för såväl Somalia som Somaliland.

I motion 2019/20:2264 av Anders Hansson (M) föreslås ett utökat samarbete mellan Sverige, Danmark och Norge när det gäller ambassader, representationer, delegationer och konsulat.

I kommittémotion 2019/20:135 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 1 föreslås att regeringen uppgraderar det svenska generalkonsulatet i Jerusalem till Sveriges ambassad i Palestina.

I motion 2019/20:720 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1 begärs att det ställs krav på en löpande och mer transparent redovisning av oegentligheter som anmäls vid utlandsmyndigheterna.

I partimotion 2019/20:3357 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6 föreslås att regeringen ger svenska ambassaden i Moskva i uppdrag att bevaka politiskt motiverade rättsprocesser och närvara vid rättegångar mot forskare och aktivister som t.ex. Jurij Dmitrijev.

Désirée Pethrus (KD) föreslår i motion 2019/20:38 yrkande 1 att Utrikesdepartementet ska öka kunskapen om religionsfrihetsfrågor hos sin personal. Ambassaderna bör enligt motionären ha grundläggande kunskaper om tro och religion samt om hur kristna förföljs på grund av sin tro.

I motion 2019/20:131 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 4 föreslås att den särskilda ambassadör mot människohandel och prostitution som finns på

Utrikesdepartementet även får i uppdrag att bevaka kopplingen mellan pornografi och människohandel och prostitution.

I kommittémotion 2019/20:2818 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 35 begärs att man ger i uppdrag åt en särskild ambassadör att verka för att respekten för religionsfriheten stärks i olika länder. Lars Adaktusson m.fl. (KD) föreslår också i kommittémotion 2019/20:3157 yrkande 14 att alla diplomater ska ha genomgått utbildning i frågor som rör religionsfrihet.

Utrikesutskottets yttrande

I sitt yttrande, som finns som bilaga 4 i betänkandet, anför utrikesutskottet att ett flertal motionsyrkanden rör flytt av ambassader, uppgradering av generalkonsulat till ambassader eller upprättande av ambassader (yttr. 2019/20:UU1y). Det finns vidare motionsyrkanden som rör uppdragsbeskrivningar för ambassadörer för vissa tematiska frågor, vidareutbildning av diplomatisk personal eller uppdrag till enskilda ambassader att agera i vissa frågor. Med hänvisning till dessa motionsyrkanden vill utrikesutskottet i likhet med tidigare yttranden till konstitutionsutskottet om utgiftsområde 1 påminna om att det enligt regeringsformen är regeringen, eller de myndigheter som ligger under regeringen, som beslutar om Regeringskansliets och utrikesförvaltningens organisation och fördelningen av resurser inom utrikesförvaltningen. Detta bör enligt utrikesutskottet även inbegripa hur utrikesförvaltningen organiserar sitt arbete. Det ligger dock på regeringen att löpande samråda med riksdagen om den strategiska utvecklingen av Sveriges utrikesrepresentation. Sveriges internationella relationer påverkas t.ex. av om en utlandsmyndighet öppnas eller stängs. Sådana beslut bör därför vara långsiktiga och bygga på väl förankrade strategier. I enlighet med detta anser utrikesutskottet att regeringen bör återkomma till riksdagen när det finns information om eventuella förändringar i utrikesförvaltningen.

En motion framhåller vikten av ett utökat samarbete mellan Sverige, Norge och Danmark när det gäller ambassader, representationer, delegationer och konsulat. Utrikesutskottet konstaterar att det vid ett tjugotal utlandsmyndigheter finns någon form av nordisk samlokalisering och att det finns en dialog mellan de nordiska utrikesförvaltningarna om ytterligare samverkan.

En löpande och mer transparent redovisning av anmälda oegentligheter vid utlandsmyndigheter föreslås i en motion. Utrikesutskottet vill i likhet med i sitt yttrande 2018/19:UU1y understryka vikten av att utlandsmyndigheterna i sin migrationsverksamhet har ett betryggande och ändamålsenligt skydd mot oegentligheter.

Utrikesutskottet anser att konstitutionsutskottet bör avstyrka de aktuella motionerna.

Tidigare behandling

Konstitutionsutskottet har vid flera tillfällen avstyrkt motioner om utrikesförvaltningens organisation och förändringar inom utrikesrepresentationen på den grunden att riksdagen inte har till uppgift att fatta beslut i frågor som rör utrikesförvaltningens organisation och förändringar inom utrikesrepresentationen. Senast våren 2019 avstyrkte utskottet motionsyrkanden om utrikesförvaltningens organisation (bet. 2018/19:KU28). Utskottet anförde att det såg positivt på ett utökat samarbete mellan de nordiska länderna om ambassader och annan utrikesrepresentation, men ansåg liksom tidigare att det var en uppgift för regeringen att avgöra frågor om utrikesförvaltningens organisation och förändringar inom utrikesrepresentationen. Sverigedemokraterna respektive Kristdemokraterna och Liberalerna reserverade sig till förmån för flytt av ambassader.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser liksom tidigare att riksdagen inte har till uppgift att fatta beslut i frågor som rör utrikesförvaltningens organisation och förändringar i övrigt inom utrikesrepresentationen. Därmed avstyrks motionsyrkandena.

Riksdagsförvaltningens årsredovisning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Redogörelsen

I redogörelse 2018/19:RS1 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2018 lämnas en redovisning av Riksdagsförvaltningens verksamhet under verksamhetsåret 2018 med uppgifter bl.a. om Riksdagsförvaltningens organisation och personal.

Riksdagsförvaltningen är riksdagens förvaltningsmyndighet och har till uppgift att stödja riksdagens arbete. Förvaltningen ska se till att kammaren, utskotten, EU-nämnden, övriga riksdagsorgan och ledamöterna får det stöd och den service de behöver. Riksdagsförvaltningen ska också informera allmänheten om riksdagens arbete och om EU-frågor samt handlägga ärenden som rör riksdagens internationella kontakter. Dessutom ansvarar förvaltningen för att vårda riksdagens byggnader och samlingar samt för myndighets- och förvaltningsuppgifter.

Riksdagsförvaltningens uppdrag är att skapa bästa möjliga förutsättningar för riksdagens och ledamöternas arbete genom att

- svara för ett väl fungerande stöd till arbetet i kammare och utskott m.m.

- svara för ett väl fungerande stöd och service till ledamöter och partikanslier
- främja kunskapen om riksdagen och dess arbete
- vårda och bevara riksdagens byggnader och samlingar
- vara en väl fungerande och framsynt myndighet och arbetsgivare.

I redogörelsen anges att Riksdagsförvaltningens verksamhet ska bedrivas effektivt och enligt gällande rätt. Den ska också vara kostnadseffektiv. Förvaltningen arbetar systematiskt med planering och uppföljning för att säkerställa verksamhetens kvalitet och effektivitet.

Verksamheten är indelad i följande fem uppdragsområden som utgår från förvaltningens övergripande uppdrag:

- A. Stöd till arbetet i kammare och utskott med mera
- B. Stöd och service till ledamöter och partikanslier
- C. Kunskap om riksdagen och riksdagens arbete
- D. Vård och bevarande av byggnader och samlingar
- E. Myndighet och arbetsgivare.

I redogörelsen anges när det gäller uppdragsområde A att Riksdagsförvaltningen har säkerställt att riksdagen har kunnat fullgöra sina uppgifter enligt bestämmelserna i regeringsformen och riksdagsordningen.

Inom uppdragsområde B har Riksdagsförvaltningen säkerställt att ledamöter och partikanslier har fått ett väl fungerande stöd och en god service.

När det gäller uppdragsområde C anges i redogörelsen att Riksdagsförvaltningen har säkerställt att allmänheten, medier, vidareinformatörer, skolor och speciella målgrupper har fått tillgång till information och kunskap om riksdagens arbete.

Vidare anges om vård och bevarande av byggnader och samlingar – uppdragsområde D – att Riksdagsförvaltningen har utvecklat sitt arbete med att vårda och bevara riksdagens byggnader och samlingar på ett systematiskt sätt.

Slutligen anges om uppdragsområde E att förvaltningen bedömer att den har varit en väl fungerande myndighet och arbetsgivare, även om sjukfrånvaron är något hög.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Reservationer

1. Utrikesförvaltningens organisation m.m., punkt 3 (SD)

av Matheus Enholm (SD), Fredrik Lindahl (SD) och Mikael Strandman (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
 2019/20:14 av Dennis Dioukarev (SD),
 2019/20:77 av Alexander Christiansson (SD),
 2019/20:228 av Björn Söder (SD) yrkande 2,
 2019/20:754 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2 och
 2019/20:768 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkande 7,
 bifaller delvis motionerna
 2019/20:40 av Ingemar Kihlström (KD),
 2019/20:48 av Magnus Jacobsson (KD) och
 2019/20:2785 av Roland Utbult (KD) yrkande 1 och
 avslår motionerna
 2019/20:38 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 1,
 2019/20:131 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 4,
 2019/20:135 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 1,
 2019/20:720 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1,
 2019/20:2264 av Anders Hansson (M),
 2019/20:2818 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 35,
 2019/20:3157 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 14 och
 2019/20:3357 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6.

Ställningstagande

Det israeliska parlamentet beslutade 1949 att Jerusalem skulle vara Israels huvudstad. I dag finns parlamentet, presidenten, högsta domstolen och departementen i Jerusalem. Mot den bakgrunden bör Sverige flytta sin ambassad från Tel Aviv till Jerusalem.

För närvarande täcker Sveriges ambassad i Kenya även Somalia. Sverige bör se över möjligheten att upprätta en ambassad i Somaliland. En sådan flytt skulle stärka Somalias och Somalilands legitimitet. Det skulle effektivisera Sveriges arbete i Somalia och Somaliland och samtidigt göra det möjligt för

Sverige att bistå i arbetet med förbättrade relationer mellan Somalia och Somaliland.

2. Utrikesförvaltningens organisation m.m., punkt 3 (V)

av Jessica Wetterling (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2019/20:135 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 1 och
2019/20:3357 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6 och
avslår motionerna
2019/20:14 av Dennis Dioukarev (SD),
2019/20:38 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 1,
2019/20:40 av Ingemar Kihlström (KD),
2019/20:48 av Magnus Jacobsson (KD),
2019/20:77 av Alexander Christiansson (SD),
2019/20:131 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 4,
2019/20:228 av Björn Söder (SD) yrkande 2,
2019/20:720 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1,
2019/20:754 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2,
2019/20:768 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkande 7,
2019/20:2264 av Anders Hansson (M),
2019/20:2785 av Roland Utbult (KD) yrkande 1,
2019/20:2818 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 35 och
2019/20:3157 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 14.

Ställningstagande

Genom att i Ryssland följa och uppmärksamma fall av falska anklagelser riktade mot forskare och aktivister kan man minska effekterna av dessa anklagelser. Närvaron av och uppmärksamheten från utländska ambassader kan spela en viktig roll. Jag anser därför att den svenska ambassaden i Moskva bör bevaka politiskt motiverade rättsprocesser och närvara vid rättegångar mot forskare och aktivister.

Vidare anser jag att det svenska generalkonsulatet i Jerusalem bör uppgraderas till Sveriges ambassad i Palestina.

3. Utrikesförvaltningens organisation m.m., punkt 3 (KD)

av Tuve Skånberg (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2019/20:40 av Ingemar Kihlström (KD),
2019/20:48 av Magnus Jacobsson (KD),
2019/20:2785 av Roland Utbult (KD) yrkande 1,
2019/20:2818 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 35 och
2019/20:3157 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 14,
bifaller delvis motionerna
2019/20:14 av Dennis Dioukarev (SD),
2019/20:38 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 1,
2019/20:77 av Alexander Christiansson (SD),
2019/20:228 av Björn Söder (SD) yrkande 2 och
2019/20:768 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkande 7 och
avslår motionerna
2019/20:131 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 4,
2019/20:135 av Håkan Svenneling m.fl. (V) yrkande 1,
2019/20:720 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1,
2019/20:754 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2,
2019/20:2264 av Anders Hansson (M) och
2019/20:3357 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 6.

Ställningstagande

Jerusalem är de facto Israels huvudstad. Det israeliska parlamentet, regeringskansliet, statschefens residens, centrala myndigheter samt Högsta domstolen är sedan länge lokaliserade till Jerusalem, vilket befäster statusen som huvudstad. I ett historiskt perspektiv har Jerusalem aldrig varit huvudstad i något annat land än Israel och aldrig för något annat folk än det judiska. Den judiska kopplingen till Jerusalem går 3 000 år tillbaka i tiden.

Mot denna bakgrund är det min uppfattning att den svenska ambassaden vid lämplig tidpunkt bör flyttas från Tel Aviv till Jerusalem. Ett sådant beslut skulle ge en tydlig signal till parterna i en eventuell kommande fredsprocess att Sverige menar allvar när vi argumenterar för en rättvis fred för alla.

Sverige bör samtidigt verka för ett gemensamt nordiskt ambassadområde i Jerusalem. Sådan samverkan kan visa på de fördelar som finns när grannar lever i endräkt och arbetar tillsammans.

I många länder respekteras inte religionsfriheten, och inte minst kristna förtrycks.

Jag anser därför att det bör utredas om en särskild ambassadör bör få i uppdrag att verka för att respekten för religionsfriheten stärks. En sådan ambassadör kan t.ex. ställa krav när handelsavtal ingås och fördöma regimer som förtrycker religiösa minoriteter.

Vidare anser jag att alla diplomater bör ha genomgått en utbildning i frågor som rör religionsfrihet.

Särskilda yttranden

1. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (M)

Karin Enström (M), Ida Drougge (M), Erik Ottoson (M) och Ann-Sofie Alm (M) anför:

I motionen Återupprätta samhällskontraktet – en budget för Sverige (mot. 2019/20:3060) presenteras Moderaternas budgetförslag och riktlinjer för den ekonomiska politiken.

När samhällskontraktet hotas av utbredd otrygghet och bristande välfärd, när Sverige tillryggalagt den starka konjunkturen och ändå på många sätt står sämre rustat än när vi gick in i den, när svenska folket inte upplever att de får valuta för sina skattepengar – då krävs kloka prioriteringar. I Moderaternas budgetmotion prioriteras därför det som är viktigast för Sverige.

Det handlar om att återupprätta samhällskontraktet genom betydande öknningar av de generella statsbidragen till välfärden och den största trygghetsatsningen i modern tid, samtidigt som försvaret stärks. Det handlar om att förbättra sammanhållningen mellan både stad och land och över generationer. I Moderaternas budgetmotion sänks skatten på bensin och diesel med 1 krona från årsskiftet samtidigt som skatten för pensionärer sänks dubbelt så mycket och för dubbelt så många, jämfört med i regeringens budgetproposition. Det handlar inte minst också om hur Sverige ska få fler jobb och högre tillväxt. Det behöver löna sig bättre att jobba. I Moderaternas budgetmotion tas ett stort grepp kring bidragen och skatten på arbete sänks i alla inkomstgrupper. Sveriges tillväxt är beroende av en trygg elförsörjning. Dessutom är elektrifieringen central i vår klimatomställning. I Moderaternas budgetmotion föreslås ett omfattande elektrifieringspaket med satsningar på bl.a. fjärde generationens kärnkraft. Alla ungdomar ska kunna möta framtiden med rätt kunskaper. I vår budgetmotion utökas därför också undervisningstiden i skolan. Det är reformer som skulle ta tag i Sveriges största problem.

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen gett budgetpolitiken en annan inriktning än den vi önskar avstår vi från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1. Moderaternas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Moderaternas samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2019/20:3060. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 1. Förslaget till statens budget för 2020 inom utgiftsområde 1 läggs fram i kommittémotion 2019/20:3312.

Moderaternas budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 1 innebär sammanlagt att utgifterna är 145 600 000 kronor lägre jämfört med regeringens förslag.

Vi anser att anslaget 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag* sammantaget bör ökas med 4 000 000 kronor för 2020 i förhållande till riksdagsstyrelsens förslag. Regeringen har upprepade gånger lämnat propositioner och andra efterfrågade åtgärder sent. Vi menar att det är nödvändigt att förväntade effekter av olika förslag redovisas i budgetpropositionen för att en granskning ska kunna ske av regeringens politik. När regeringen brister i dessa avseenden faller ett större ansvar på riksdagen för beredning. Utskottskanslierna fyller en viktig funktion i detta arbete. Det är därför angeläget att riksdagen får större möjligheter att granska och analysera regeringens förslag och att bereda egna förslag.

Vidare anser vi att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* bör tillföras 20 000 000 kronor ytterligare i förhållande till regeringens förslag för miljötillsyn inom lantbruket. Regeringens förslag att öka anslaget med 42 000 000 kronor för tillsyn enligt miljöbalken bör avvisas.

De svenska trossamfunden har under de senaste åren upplevt en ökad grad av hot, våld och trakasserier. För att stärka enskilda kyrkors och samfunds säkerhets- och trygghetsarbete anser vi att anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* bör ökas med 20 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

Slutligen anser vi att anslagen 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.*, 2:5 *Riksrevisionen*, 4:1 *Regeringskansliet m.m.*, 6:2 *Justitiekanslern* och 6:3 *Datainspektionen* bör minskas på grund av en ändrad pris- och löneomräkning i förhållande till förslagen i propositionen med 4 000 000, 7 600 000, 103 000 000, 1 300 000 respektive 700 000 kronor för 2020.

2. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (SD)

Matheus Enholm (SD), Fredrik Lindahl (SD) och Mikael Strandman (SD) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen gett budgetpolitiken en annan inriktning än den vi önskar avstår vi från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1. Sverigedemokraternas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Sverigedemokraternas samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2019/20:2682. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 1. Förslaget till statens budget för 2020 inom utgiftsområde 1 läggs fram i kommittémotion 2019/20:2635.

Sverigedemokraternas budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 1 innebär sammanlagt att utgifterna är 556 000 000 kronor lägre jämfört med regeringens förslag.

Vi anser att anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* bör ökas med 5 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag för att stärka statschefens officiella funktioner.

Samerna har en tydlig historisk särställning som vi anser motiverar att anslaget 3:1 *Sametinget* ökas med 5 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

De politiska partierna bör i större utsträckning arbeta med effektivisering av sitt arbete. Anslaget till Regeringskansliet har ökat sedan budgeten för 2014 samtidigt som antalet avgjorda regeringsärenden i stort sett stått stilla. Mot den bakgrunden anser vi i förhållande till regeringens förslag att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* bör minskas med 450 000 000 kronor och att anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier* bör minskas med 19 000 000 kronor.

Ytterligare 10 000 000 kronor bör anvisas för anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* för arbetet med djurskyddskontroller.

Anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* ökas med 5 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag för extra medel för skolresor till minnesplatser för kommunismens offer.

Anslaget 6:3 *Datainspektionen* bör ökas med ytterligare 5 000 000 kronor.

Vi anser att ett system med neutrala valsedlar bör införas, och på grund av detta bör anslaget 6:4 *Valmyndigheten* ökas med 3 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

Den särskilda satsningen med 1 500 000 kronor på den nationella minoriteten romer (anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer*) bör flyttas till anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter*.

Vi anser att mediestödet är otidsenligt och behöver förändras. Driftsstödet bör därför trappas ned under en femårsperiod. Detta innebär att anslaget 8:1 *Mediestöd* bör minskas med 102 000 000 kronor för 2020 i förhållande till regeringens förslag.

Slutligen anser vi att anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* bör minskas med 18 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

3. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (V)

Jessica Wetterling (V) anför:

Vänsterpartiet har lagt fram ett eget budgetförslag som utgör en plan för jämlikhet och grön omställning. I den satsar vi på välfärden i kommuner och landsting, minskar de ekonomiska klyftorna, prioriterar de ekonomiskt mest utsatta och föreslår ett stort klimatpaket för grön omställning. Vi finansierar det framför allt genom höjda kapitalskatter och genom att höja skatten för höginkomsttagare. Regeringens budget däremot vidgar klyftorna i samhället och leder till underfinansiering av välfärden i ett läge där behoven är stora. Inte heller den nödvändiga klimatomställningen klarar regeringen av.

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen gett budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1. Vänsterpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

Vänsterpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2019/20:2915. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 1. Förslaget till statens budget för 2020 inom utgiftsområde 1 läggs fram i partimotion 2019/20:2692.

Vänsterpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 1 innebär sammanlagt att utgifterna är 53 000 000 kronor lägre jämfört med regeringens förslag.

Jag anser att anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* bör minskas med 15 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för 2020.

Vidare anser jag att riksdagsledamöternas arvoden bör sänkas som ett led i att skapa förtroende mellan de folkvalda och folket de representerar. Av denna anledning bör anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* minskas med 70 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för 2020.

I syfte att den kommande konsultationsordningen ska kunna fungera bör ytterligare 10 000 000 kronor anvisas för anslaget 3:1 *Sametinget*.

Anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* ökas med 10 000 000 kronor för 2020 i förhållande till regeringens förslag.

Slutligen anser jag att anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* bör ökas med 12 000 000 kronor för 2020 jämfört med regeringens förslag.

4. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (KD)

Tuve Skånberg (KD) anför:

Kristdemokraterna vill skapa förutsättningar för ett samhälle med god ekonomisk tillväxt och ett företagsklimat som står sig starkt i den allt hårdare globala konkurrensen. En välfungerande ekonomisk politik ger oss resurser att satsa på välfärden, såsom en god vård och omsorg och en bra skola. Med genomtänkta reformer kring arbetsmarknaden och i skattepolitiken kan vi förbättra människors möjlighet att lämna arbetslöshet och utanförskap. Den ekonomiska politiken ska också stärka familjerna och det civila samhället, vilket är en grund för ett samhälle byggt på gemenskap där människor känner tillit till varandra.

Kristdemokraterna sätter välfärd och trygghet före annat. Och vi vill genomföra reformer som stärker samhällsgemenskapen. Det är vad Sverige behöver nu.

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen gett budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1. Kristdemokraternas budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Dessutom ligger Kristdemokraternas förslag till anslag inom utgiftsområdet över den ram som riksdagen kommer att besluta om.

Kristdemokraternas samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2019/20:3341. I den motionen finns också förslag till ram för

utgiftsområde 1. Motionen behandlas i betänkande 2019/20:FiU1. I reservation 4 i det betänkandet utvecklas riktlinjerna för vår ekonomiska politik och budgetpolitik. Förslaget till statens budget för 2020 inom utgiftsområde 1 läggs fram i kommittémotion 2019/20:2260.

Kristdemokraternas budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 1 innebär att utgifterna blir 174 500 000 kronor högre än regeringens förslag.

Jag anser att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* sammantaget bör ökas med 177 500 000 kronor i förhållande till regeringens förslag för 2020. För att förbättra integrationen anser jag att det bör införas ett krav på att asylsökande ska delta i 15 timmar språkutbildning och 9 timmar samhällsorientering. Länsstyrelsen bör samordna dessa insatser och för detta ändamål ökas anslaget med 200 000 000 kronor för 2020. Vidare kan länsstyrelsernas arbete med djurfrågor klaras av med tidigare anvisade medel. Verksamheterna vad gäller avfallsstatistik och gränsöverskridande transporter kan klaras med en förstärkning av anslaget med 2 000 000 kronor.

Anslaget 6:3 *Datainspektionen* har fr.o.m. 2018 tillförts medel för myndighetens arbete med EU:s dataskyddsförordning. Jag anser att detta arbete kan klaras med en mindre anslagsförstärkning. Samtidigt bör anslaget tillföras ytterligare 2 000 000 kronor för att bättre kunna möta de utmaningar som finns, som t.ex. att motverka näthat och integritetskränkningar. Sammantaget bör anslaget minskas med 3 000 000 kronor.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Proposition 2019/20:1

Proposition 2019/20:1 Budgetpropositionen för 2020 utgiftsområde 1:

1. Riksdagen anvisar ramanslagen för budgetåret 2020 under utgiftsområde 1 Rikets styrelse, när det gäller anslag som står till regeringens disposition, enligt tabell 1.1.
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2020 besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.
3. Riksdagen bemyndigar Riksdagsförvaltningen att under 2020 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 130 000 000 kronor (avsnitt 4.4.2).
4. Riksdagen godkänner investeringsplanen för 2020–2022 för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens investeringar (avsnitt 4.4.3).
5. Riksdagen bemyndigar Riksdagsförvaltningen att under 2020 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 1 500 000 000 kronor (avsnitt 4.4.3).
6. Riksdagen anvisar ramanslagen för budgetåret 2020 under utgiftsområde 1 Rikets styrelse, när det gäller anslag som står till Riksdagsförvaltningens disposition, enligt tabell 1.1.
7. Riksdagen beslutar att Riksdagens ombudsmän (JO) för 2020 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet (avsnitt 5.4.2).
8. Riksdagen anvisar ett ramanslag för budgetåret 2020 under utgiftsområde 1 Rikets styrelse, för Riksdagens ombudsmän (JO), enligt tabell 1.1.
9. Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att under 2020 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 35 000 000 (avsnitt 6.5.1).
10. Riksdagen anvisar ett ramanslag för budgetåret 2020 under utgiftsområde 1 Rikets styrelse för Riksrevisionen enligt tabell 1.1.

Redogörelse 2018/19:RS1

Redogörelse 2018/19:RS1 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2018.

Motioner från allmänna motionstiden 2019/20

2019/20:14 av Dennis Dioukarev (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta Sveriges ambassad till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:38 av Désirée Pethrus (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Utrikesdepartementet bör öka kunskapen om religionsfrihetsfrågor för sin personal så att våra ambassader, i sitt arbete för mänskliga rättigheter, har grundläggande kunskaper om tro och religion men också om hur kristna i aktuella länder förföljs på grund av sin tro, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2019/20:40 av Ingemar Kihlström (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inleda processen för att vid lämplig tidpunkt flytta Sveriges ambassad till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:48 av Magnus Jacobsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges ambassad på sikt bör flyttas till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:77 av Alexander Christiansson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta den svenska ambassaden från Tel Aviv till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:131 av Désirée Pethrus (KD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur den särskilda ambassadören mot människohandel och prostitution kan få ett utökat uppdrag att också bevaka kopplingen till pornografi och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:135 av Håkan Svenneling m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör uppgradera det svenska generalkonsulatet i Jerusalem till Sveriges ambassad i Palestina och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:228 av Björn Söder (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta Sveriges ambassad i Israel till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:720 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en löpande och mer transparent redovisning av anmälda oegentligheter vid utlandsmyndigheterna och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:754 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upprätta en ambassad i Somalilands huvudstad Hargeysa med ansvar för såväl Somalia som Somaliland och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:768 av Björn Söder m.fl. (SD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta Sveriges ambassad i Israel till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:820 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD):

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över ifall man som i Storbritannien ska utse en ensamhetsminister och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2260 av Tuve Skånberg m.fl. (KD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2020 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2019/20:2264 av Anders Hansson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett utökat samarbete mellan Sverige, Danmark och Norge avseende ambassader, representationer, delegationer och konsulat och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2635 av Matheus Enholm m.fl. (SD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2020 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2019/20:2692 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

Riksdagen anvisar anslagen för 2020 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2019/20:2737 av Beatrice Ask m.fl. (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att MSB och Kustbevakningen återigen ska bli myndigheter under Försvarsdepartementet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2784 av Roland Utbult (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en ensamhetsminister och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2785 av Roland Utbult (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vid lämplig tidpunkt flytta Sveriges ambassad i Israel till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2818 av Lars Adaktusson m.fl. (KD):

35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör uppdra åt en särskild ambassadör att verka för att respekten för religionsfriheten stärks och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:2988 av Hans Eklind m.fl. (KD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett asylprogram där asylsökande ska delta i 15 timmar språkutbildning och 9 timmar samhällsorientering per vecka och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3124 av Désirée Pethrus m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett asylprogram genom tillgång till och skärpta krav på deltagande i svenskundervisning, samhällsorientering och arbete för att erhålla bidrag och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3157 av Lars Adaktusson m.fl. (KD):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla diplomater bör ha genomgått utbildning i frågor som rör religionsfrihet och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3188 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD):

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett krav på att en asylsökande som är över 18 år ska delta i 15 timmars sfi och 9 timmars samhällsorientering i veckan och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3253 av Anders W Jonsson m.fl. (C):

34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka funktionshindersperspektivet inom alla politikområden genom att säkerställa att statsråd för olika departement tar ansvar för frågorna samt låter perspektivet reflekteras i samtliga politiska beslut och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:3312 av Karin Enström m.fl. (M):

Riksdagen anvisar anslagen för 2020 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2019/20:3357 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge svenska ambassaden i Moskva i uppdrag att bevaka politiskt motiverade rättsprocesser och närvara vid rättegångar mot forskare och aktivister som t.ex. Jurij Dmitrijev och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO), Riksrevisionens och motionärernas anslagsförslag

Anslag för 2020 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Tusental kronor

Anslag	Regeringens		Avvikelse från regeringen		
	förslag	M	SD	V	KD
1:1 Kungliga hov- och slottsstaten	146 400		+5 000	-15 000	
2:1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	968 702	-4 000		-70 000	
2:2 Riksdagens förvaltningsanslag	861 468	+4 000			
2:3 Riksdagens fastighetsanslag	100 000				
2:4 Riksdagens ombudsmän (JO)	112 428				
2:5 Riksrevisionen	347 909	-7 600			
3:1 Sametinget	55 428		+5 000	+10 000	
4:1 Regeringskansliet m.m.	7 922 271	-103 000	-450 000		
5:1 Länsstyrelserna m.m.	3 172 290	-53 000	+10 000		+177 500
6:1 Allmänna val och demokrati	142 340	+20 000	+5 000	+10 000	
6:2 Justitiekanslern	52 550	-1 300			
6:3 Datainspektionen	110 374	-700	+5 000		-3 000
6:4 Valmyndigheten	20 447		+3 000		
6:5 Stöd till politiska partier	169 200		-19 000		
7:1 Åtgärder för nationella minoriteter	117 771		+1 500		
7:2 Åtgärder för den nationella minoriteten romer	1 500		-1 500	+12 000	

Anslag	Regeringens		Avvikelse från regeringen		
	förslag	M	SD	V	KD
8:1 Mediestöd	762 119		-102 000		
8:2 Myndigheten för press, radio och tv	39 122				
9:1 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	28 955		-18 000		
Summa för utgiftsområdet	15 131 274	-145 600	-556 000	-53 000	+174 500

BILAGA 3

Regeringens förslag till beställningsbemyndiganden

Det har inte väckts några motioner med anledning av regeringens förslag till beställningsbemyndiganden.

Beställningsbemyndiganden för 2020 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Tidsperiod
6:5 Stöd till politiska partier	169 200	2021
8:1 Mediestöd	70 000	2021–2023

BILAGA 4

Utrikesutskottets yttrande 2019/20:UU1y

Utrikesförvaltningen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade vid sitt sammanträde den 10 oktober 2019 att ge utrikesutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 2019/20:1 utgiftsområde 1 och de motioner som behandlas i betänkande 2019/20:KU1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse i de delar som berör utrikesförvaltningen. Samma dag gav kabinetssekreterare Annika Söder utskottet preliminär information om Utrikesdepartementets ekonomi och utrikesförvaltningens utveckling.

I detta yttrande väljer utskottet att lämna synpunkter på anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 och på följande motioner i de delar de rör detta anslag: motion 2019/20:2635 av Matheus Enholm m.fl. (SD) och motion 2019/20:3312 av Karin Enström m.fl. (M). Utskottet lämnar dessutom synpunkter på motionerna 2019/20:14 av Dennis Dioukarev (SD), 2019/20:38 yrkande 1 av Désirée Pethrus (KD), 2019/20:40 av Ingemar Kihlström (KD), 2019/20:48 av Magnus Jacobsson (KD), 2019/20:77 av Alexander Christiansson (SD), 2019/20:131 yrkande 4 av Désirée Pethrus (KD), 2019/20:135 yrkande 1 av Håkan Svenneling m.fl. (V), 2019/20:228 yrkande 2 av Björn Söder (SD), 2019/20:720 yrkande 1 av Markus Wiechel (SD), 2019/20:754 yrkande 2 av Markus Wiechel m.fl. (SD), 2019/20:768 yrkande 7 av Björn Söder m.fl. (SD), 2019/20:2264 av Anders Hansson (M), 2019/20:2785 yrkande 1 av Roland Utbult (KD), 2019/20:2818 yrkande 35 och 2019/20:3157 yrkande 14 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) samt 2019/20:3357 yrkande 6 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V). Dessa motioner rör utrikesförvaltningens organisation och resursfördelning.

Utskottets överväganden

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar drygt 7 922 miljoner kronor för 2020 till anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. Anslaget får användas för Regeringskansliets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för utrikesrepresentationen, kommittéväsendet och gemensamma ändamål (hyror, kapitalkostnader m.m.).

I 2019 års ekonomiska vårproposition (prop. 2018/19:100 s. 157) aviserade regeringen att den migrationsverksamhet som bedrivs vid utlandsmyndigheterna ska flyttas till Migrationsverket. I detta syfte överförs 165,5 miljarder kronor från anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. till anslaget 1:1 Migrationsverket inom utgiftsområde 8 Migration. Regeringen föreslår vidare att anslaget 4:1 tillförs 23 miljoner kronor från anslaget 1:1 Biståndsverksamhet inom utgiftsområde 7 i syfte att stärka svensk kapacitet för dialog, medling och konfliktförebyggande.

Utökade säkerhetsinsatser behövs för att förse utlandsmyndigheternas personal med en säker arbetsmiljö och förbättra det fysiska skyddet vid kanslier, bostäder och transporter. I detta syfte föreslår regeringen en anslagshöjning med 12 miljoner kronor för anslaget 4:1. Regeringen föreslår även en flytt av 11,2 miljoner kronor från anslaget 2:3 Exportfrämjande verksamhet inom utgiftsområde 24 Näringsliv till anslaget 4:1 för att finansiera en exportsatsning för fler jobb i landet. Regeringen föreslår vidare en flytt av 7,2 miljoner kronor från anslaget 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan till anslaget 4:1 med anledning av regeringens satsningar inom familjekonfliktområdet med fokus på frågor om barn och tvångsäktenskap.

Utrikesrepresentationen bestod den 1 augusti 2019 av 108 utlandsmyndigheter varav 93 ambassader, åtta karriärkonsulat samt sju representationer och delegationer. Vidare har Sverige drygt 340 honorärkonsulat.

Från den 1 januari 2000 till 1 augusti 2019 beslutade regeringen att öppna 26 ambassader, fem karriärkonsulat och en delegation. Under samma period beslutade regeringen att stänga 21 ambassader och sju karriärkonsulat.

Motionerna

Anslagsfrågor

I kommittémotion 2019/20:2635 av Matheus Enholm m.fl. (SD) anförs att anslaget 4:1 Regeringskansliet bör minskas med 450 miljoner kronor för 2020 jämfört med regeringens förslag. I motionen motiveras minskningen med att antalet regeringsärenden sedan lång tid ligger på ungefär samma nivå.

I kommittémotion 2019/20:3312 anför Karin Enström m.fl. (M) att anslaget 4:1 Regeringskansliet ska minskas med 103 miljoner kronor för 2020 för att finansiera andra mer prioriterade reformer i statens budget. Minskningen motsvarar en halvering av pris- och löneomräkningen för anslaget 4:1.

Utrikesförvaltningens organisation och resursfördelning

I ett antal motioner – 2019/20:14 av Dennis Dioukarev (SD), 2019/20:40 av Ingemar Kihlström (KD), 2019/20:48 av Magnus Jacobsson (KD), 2019/20:77 av Alexander Christiansson (SD), 2019/20:228 yrkande 2 av Björn Söder (SD), 2019/20:768 yrkande 7 av Björn Söder m.fl. (SD) och 2019/20:2785 yrkande 1 av Roland Utbult (KD) – yrkas att Sveriges ambassad ska flyttas från Tel Aviv till Jerusalem. Enligt kommittémotion 2019/20:135 yrkande 1 av Håkan Svenneling m.fl. (V) bör regeringen uppgradera det svenska generalkonsulatet i Jerusalem till Sveriges ambassad i Palestina. I kommittémotion 2019/20:754 yrkande 2 av Markus Wiechel m.fl. (SD) anför att regeringen bör upprätta en ambassad i Somalilands huvudstad Hargeysa med ansvar för såväl Somaliland som Somalia. Enligt motion 2019/20:2264 av Anders Hansson (M) bör regeringen inleda ett utökat samarbete med Danmark och Norge i fråga om ambassader, representationer, delegationer och konsulat.

Enligt motion 2019/20:38 yrkande 1 av Désirée Pethrus (KD) bör Utrikesdepartementet öka kunskapen om religionsfrihetsfrågor för sin personal så att våra ambassader i sitt arbete för mänskliga rättigheter har grundläggande kunskaper om tro och religion men också om hur kristna i vissa länder förföljs på grund av sin tro. I kommittémotion 2019/20:3157 yrkande 14 av Lars Adaktusson m.fl. anför att alla diplomater bör ha genomgått utbildning i frågor som rör religionsfrihet. Enligt partimotion 2019/20:3357 yrkande 6 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) bör regeringen ge svenska ambassaden i Moskva i uppdrag att bevaka politiskt motiverade rättsprocesser och närvara vid rättegångar mot forskare och aktivister.

I motion 2019/20:131 yrkande 4 av Désirée Pethrus (KD) anför att regeringen bör utreda hur den särskilda ambassadören mot människohandel och prostitution kan få ett utökat uppdrag att också bevaka kopplingen till pornografi. Enligt kommittémotion 2019/20:2818 yrkande 35 av Lars Adaktusson m.fl. bör regeringen ge i uppdrag åt en särskild ambassadör att verka för att respekten för religionsfrihet stärks.

I motion 2019/20:720 yrkande 1 av Markus Wiechel (SD) anför att regeringen bör införa en löpande och mer transparent redovisning av anmälda oegentligheter vid utlandsmyndigheterna.

Utskottets ställningstagande

Sverige behöver en effektiv och välrustad utrikesförvaltning både i Stockholm och på plats ute i världen för att kunna förstå politiska och ekonomiska skeenden i världen och för att upprätthålla relationer som ligger till grund för

samarbete inom utrikespolitik, utvecklingssamarbete och andra viktiga områden med andra länder, regioner och multilaterala organisationer.

I avvaktan på riksdagens beslut om anslag har Utrikesdepartementet preliminärt föreslagits få 2,92 miljarder kronor för budgetåret 2020. Detta föreslagna belopp skulle utgöra ca 37 procent av anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. Utskottet konstaterar att antalet medarbetare inom Regeringskansliet i september 2019 uppgick till omkring 4 700 personer, varav ca 1 300 var anställda inom utrikesförvaltningen (exklusive lokalanställda vid utlandsmyndigheterna). Utrikesdepartementets andel motsvarade då ca 28 procent av de anställda inom Regeringskansliet.

Ett flertal motionsyrkanden rör flytt av ambassader, uppgradering av generalkonsulat till ambassad eller upprättande av ambassad. Det finns vidare motionsyrkanden som rör uppdragsbeskrivningar för ambassadörer för vissa tematiska frågor, vidareutbildning av diplomatisk personal eller uppdrag till enskilda ambassader att agera i vissa frågor.

Med hänvisning till dessa motionsyrkanden vill utskottet i likhet med tidigare yttranden till konstitutionsutskottet om utgiftsområde 1 påminna om att det enligt regeringsformen är regeringen, eller de myndigheter som ligger under regeringen, som beslutar om Regeringskansliets och utrikesförvaltningens organisation och fördelningen av resurser inom utrikesförvaltningen. Detta bör enligt utskottet även inbegripa hur utrikesförvaltningen organiserar sitt arbete. Det åligger dock regeringen att löpande samråda med riksdagen om den strategiska utvecklingen av Sveriges utrikesrepresentation. Sveriges internationella relationer påverkas t.ex. av om en utlandsmyndighet öppnas eller stängs. Sådana beslut bör därför vara långsiktiga och bygga på väl förankrade strategier. I enlighet med detta anser utskottet att regeringen bör återkomma till riksdagen när det finns information om eventuella förändringar i utrikesförvaltningen.

En motion framhåller vikten av ett utökat samarbete mellan Sverige, Norge och Danmark när det gäller ambassader, representationer, delegationer och konsulat. Utskottet konstaterar att det vid ett tjugotal utlandsmyndigheter finns någon form av nordisk samlokalisering och att det finns en dialog mellan de nordiska utrikesförvaltningarna om ytterligare samverkan.

En löpande och mer transparent redovisning av anmälda oegentligheter vid utlandsmyndigheter föreslås i en motion. Utskottet vill i likhet med i sitt yttrande 2018/19:UU1y understryka vikten av att utlandsmyndigheterna i sin migrationsverksamhet har ett betryggande och ändamålsenligt skydd mot oegentligheter.

Med hänvisning till det anförda anser utrikesutskottet att konstitutionsutskottet bör avstyrka motionerna 2019/20:14, 2019/20:38 yrkande 1, 2019/20:40, 2019/20:48, 2019/20:77, 2019/20:131 yrkande 4, 2019/20:135 yrkande 1, 2019/20:228 yrkande 2, 2019/20:720 yrkande 1, 2019/20:754 yrkande 2, 2019/20:768 yrkande 7, 2019/20:2264, 2019/20:2785 yrkande 1, 2019/20:2818 yrkande 35, 2019/20:3157 yrkande 14 och 2019/20:3357 yrkande 6.

I två motioner föreslås en minskning av anslaget 4.1. Utskottet konstaterar att dessa motionsförslag om minskningar inte har specificerats när det gäller utrikesförvaltningens del av anslaget.

Utskottet har inga invändningar mot regeringens förslag till medelstillsdelning för anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. och anser därmed att konstitutionsutskottet bör avstyrka motionerna 2019/20:2635 och 2019/20:3312 i de delar som rör anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m.

Stockholm den 7 november 2019

På utrikesutskottets vägnar

Kenneth G Forslund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kenneth G Forslund (S), Olle Thorell (S), Hans Rothenberg (M), Pyy Niemi (S), Kerstin Lundgren (C), Håkan Svenneling (V), Margareta Cederfelt (M), Sara Heikkinen Breitholtz (S), Lars Adaktusson (KD), Aylin Fazelian (S), Fredrik Malm (L), Janine Alm Ericson (MP), Magnus Ek (C), Lars Andersson (SD), Tobias Andersson (SD) och Sara Gille (SD).

Avvikande meningar

1. Utrikesförvaltningen (M)

Hans Rothenberg (M) och Margareta Cederfelt (M) anför:

Vi konstaterar att Moderaternas budgetförslag skiljer sig från regeringens förslag, bl.a. när det gäller anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. Vi föreslår en minskning av anslaget 4:1 med 103 miljoner kronor för 2020 för att finansiera andra mer prioriterade reformer i vår budgetmotion. Minskningen motsvarar en halvering av pris- och löneomräkningen för anslaget 4:1.

Med hänsyn till de snarlika politiska systemen och det nära släktskapet mellan de skandinaviska språken vill vi föreslå ett ökat samarbete mellan Sveriges, Danmarks och Norges utlandsbeskickningar.

Vi anser att konstitutionsutskottet bör tillstyrka motion 2019/20:3312 av Karin Enström m.fl. (M) i den del som den berör anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m., medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga partiets motioner bör avstyrkas i berörda delar. Vi anser vidare att konstitutionsutskottet bör tillstyrka motion 2019/20:2264.

2. Utrikesförvaltningen (SD)

Lars Andersson (SD), Tobias Andersson (SD) och Sara Gille (SD) anför:

Till skillnad från regeringen föreslår vi en minskning av anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. med 450 miljoner kronor. Anslaget till Regeringskansliet har ökat sedan budgetåret 2013/14 trots att antalet regeringsärenden förblir på samma nivå.

Vidare föreslår vi att regeringen ökar transparensen genom att införa en löpande redovisning av korruptionsärenden vid utlandsmyndigheter. De utredningar som görs i korruptionsärenden måste göras på ett oberoende och rättssäkert sätt. De som utsätts för korruption vid våra utlandsmyndigheter måste känna att deras fall tas på allvar.

Alla stater har rätt att bestämma var huvudstaden ska förläggas. Israeliska parlamentet beslutade 1949 att Jerusalem är den judiska statens huvudstad. Israel flyttade sin regering till västra Jerusalem 1950. Det israeliska parlamentet, presidentens kontor, högsta domstolen och departementen är placerade i Jerusalem. Sveriges ambassad i Israel bör vara förlagd till Jerusalem som de facto är Israels huvudstad.

För närvarande täcker Sveriges ambassad i Kenya även Somalia. Sverige bör se över möjligheten att upprätta diplomatiska förbindelser med Somaliland

och upprätta en ambassad i Somaliland. En sådan flytt skulle stärka Somalias och Somalilands legitimitet. Det skulle effektivisera Sveriges arbete i Somalia och Somaliland och samtidigt göra det möjligt för Sverige att bistå i arbetet med förbättrade relationer mellan Somalia och Somaliland.

Vi anser att konstitutionsutskottet bör tillstyrka motion 2019/20:2635 av Matheus Enholm m.fl. (SD) i den del den avser anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m., medan regeringens förslag i motsvarande delar i budgetpropositionen bör avstyrkas. Övriga partiets motioner bör avstyrkas i berörda delar. Vi anser vidare att konstitutionsutskottet bör tillstyrka motionerna 2019/20:14, 2019/20:77, 2019/20:228 yrkande 2, 2019/20:720 yrkande 1, 2019/20:754 yrkande 2 och 2019/20:768 yrkande 7.

3. Utrikesförvaltningen (V)

Håkan Svenneling (V) anför:

Som en följd av att Sverige erkänt Palestina som stat anser jag att Sverige bör uppgradera det svenska generalkonsulatet i Jerusalem till Sveriges ambassad i Palestina.

Ryska regimen använder sig av falska anklagelser för att kväva opposition och människorättsförsvarens kamp. Genom att uppmärksamma sådana fall av falska anklagelser kan omvärlden minska effekterna av denna strategi. Utländska ambassader kan här spela en viktig roll. Ett sådant fall är Jurij Dmitrijev som arbetar med att kartlägga offren för Stalins terror för den ryska människorättsorganisationen Memorial. Han anklagas för spridande av barnpornografi. Flera experter bedömer dessa anklagelser som politiskt motiverade. Jag anser att regeringen bör ge svenska ambassaden i Moskva i uppdrag att bevaka politiskt motiverade rättsprocesser mot forskare och aktivister och närvara vid sådana rättegångar som t.ex. i fallet Jurij Dmitrijev.

Jag anser att konstitutionsutskottet bör tillstyrka motionerna 2019/20:135 yrkande 1 och 2019/20:3357 yrkande 6.